

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยและพัฒนา เรื่อง การเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พขบ.)

เอกสารแนบที่ 2 ของเอกสารหมายเลข 5
แผนแม่บท แผนปฏิบัติการ และแผนเพิ่มขีดความสามารถ
ในการบริหารจัดการขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

สถาบันพัฒนาสยาม

มีนาคม 2549

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยและพัฒนา

เรื่อง การเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พขบ.)

เอกสารแนบที่ 2 ของเอกสารหมายเลข 5
แผนแม่บท แผนปฏิบัติการ และแผนเพิ่มขีดความสามารถ
ในการบริหารจัดการขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

สถาบันพัฒนาสยาม

นายบันฑร อ่อนคำ หัวหน้าคณะวิจัย

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกอ.) และ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกอ. และ สปน. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

สารบัญ

	หน้า
1. รายงานสำราญสภาพ	1
1.1 วัตถุประสงค์ของการสำราญ	2
1.2 วิธีการสำราญ	2
1.3 ขอบเขตการสำราญ	2
1.4 ประวัติความเป็นมาและการจัดตั้ง	2
1.5 โครงสร้างองค์กรและการบริหารงานเมื่อมีการจัดตั้ง	5
1.6 ความสัมพันธ์กับประชาชน องค์ประกอบของส่วนห้องถินอื่นๆ และรัฐบาลส่วนกลาง ในมิติของการให้บริการ การกำกับดูแล และการทำงานร่วมกัน	6
1.7 ประชากรในพื้นที่ดูแล	6
1.8 สภาพทางกฎหมายและสตรีของพื้นที่ดูแล	9
1.9 สภาพเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ดูแล	12
1.10 งบประมาณ	19
1.11 รายได้	21
1.12 แผนงานเพื่อพัฒนาองค์กรด้านต่างๆ	22
2. แผนแม่บท 4 ปี (2548 - 2551)	26
2.1 สภาพการณ์ปัจจุบัน	46
2.2 วิสัยทัศน์	51
2.3 ภารกิจ	51
2.4 พันธกิจ	56
2.5 วัตถุประสงค์และเป้าหมาย	56
2.6 ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์	57
2.7 ปัจจัยหลักสู่ความสำเร็จ	58
2.8 ตารางสรุปแผนแม่บท	60
2.9 ตารางสรุปรายงานการปฏิบัติตามแผน	64
2.10 รายงานการปรับปรุงแผนแม่บท	66

3. แผนปฏิบัติการ	68
3.1 วัตถุประสงค์	69
3.2 กรอบแนวคิด	69
3.3 โครงการ/กิจกรรม	69
3.4 ตารางสรุปแผนปฏิบัติการ	73
3.5 รายงานการปรับปรุงแผนปฏิบัติการ	82
4. แผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องการบริหารจัดการ	83
4.1 สภาพการณ์ปัจจุบัน	84
4.2 วิสัยทัศน์	84
4.3 พันธกิจ	84
4.4 วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	85
4.5 ผลลัพธ์	85
4.6 กลยุทธ์และโปรแกรมงาน	85
4.7 โครงการ/กิจกรรม	86
4.8 งบประมาณและผู้รับผิดชอบ	86
4.9 การควบคุมและประเมินผล	86
4.10 แผนปฏิบัติการ 2 ปี ด้านการบริหารจัดการ	89
4.11 รายงานการปรับปรุงแผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องการบริหารจัดการ	90
5. แผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องระบบงาน	92
5.1 สภาพปัญหาและความสำคัญของระบบงาน	93
5.2 สภาพการณ์ปัจจุบัน	93
5.3 กรอบแนวคิด	94
5.4 วิสัยทัศน์	94
5.5 พันธกิจ	94
5.6 วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	94
5.7 ผลลัพธ์	95
5.8 กลยุทธ์และโปรแกรมงาน	95
5.9 งบประมาณและผู้รับผิดชอบ	96
5.10 ขอบเขตและการครอบคลุมของการวิจัยและพัฒนา	96

5.11 ระบบงานการคลังและงบประมาณ	97
5.12 ระบบงานการเงิน	97
5.13 ระบบงานภาษีอากร	110
5.14 ระบบงานบริการประชาชน	113
5.15 ระบบการตรวจสอบภายใน	119
5.16 ปัญหาอุปสรรคของระบบงาน	122
5.17 รายงานความคืบหน้าด้านการพัฒนาระบบงาน	125
5.18 ตารางสรุปแผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องระบบงาน	128
5.19 แผนปฏิบัติการ 2 ปี ด้านการพัฒนาระบบงาน	131
5.20 รายงานการปรับปรุงแผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องระบบงาน	134
6. แผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องบุคลากร	139
6.1 สภาพการณ์ปัจจุบัน	140
6.2 วิสัยทัศน์	140
6.3 พันธกิจ	140
6.4 วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	140
6.5 ผลลัพธ์	141
6.6 กลยุทธ์และโปรแกรมงาน	141
6.7 งบประมาณและผู้รับผิดชอบ	143
6.8 การควบคุมและประเมินผล	143
6.9 การพัฒนารายบุคคลของกลุ่มเป้าหมายตามแผน	144
6.10 แผนพัฒนารายบุคคล	144
6.11 รายงานความก้าวหน้าแผนพัฒนาขีดความสามารถด้านบุคลากร	148
6.12 แผนปฏิบัติการ 2 ปี ด้านการพัฒนาบุคลากร	151
6.13 รายงานการปรับปรุงแผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องบุคลากร	153
7. แผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องการใช้เทคโนโลยี	157
7.1 สภาพการณ์ปัจจุบัน	158
7.2 วิสัยทัศน์	161
7.3 พันธกิจ	161
7.4 วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	162

7.5 ผลลัพธ์	162
7.6 กลยุทธ์และโปรแกรมงาน	162
7.7 งบประมาณและผู้รับผิดชอบ	162
7.8 การควบคุมและประเมินผล	163
7.9 ผลการดำเนินการ	163
7.10 ตารางสรุปแผนพัฒนาขีดความสามารถสู่การใช้เทคโนโลยี	165
7.11 แผนปฏิบัติการ 2 ปี ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี	167
7.12 รายงานการปรับปรุงแผนพัฒนาขีดความสามารถสู่การใช้เทคโนโลยี	169
8. แผนพัฒนาขีดความสามารถสู่การใช้เทคโนโลยีองค์กร	172
8.1 สภาพการณ์ปัจจุบัน	173
8.2 วิสัยทัศน์	173
8.3 พันธกิจ	173
8.4 วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	174
8.5 ผลลัพธ์	174
8.6 กลยุทธ์และโปรแกรมงาน	174
8.7 งบประมาณและผู้รับผิดชอบ	175
8.8 การควบคุมและประเมินผล	175
8.9 แผนปฏิบัติการ 2 ปี ด้านการพัฒนาองค์กร	176
8.10 รายงานการปรับปรุงแผนพัฒนาขีดความสามารถสู่การใช้เทคโนโลยีองค์กร	177

1. รายงานความก้าวหน้าของการสำรวจสภาพเงื่อนไขพื้นฐานของ อบจ.ขอนแก่น

1. วัตถุประสงค์ของการสำรวจ

เพื่อใช้เป็นพื้นฐานการจัดทำแผนแม่บท และแผนเพิ่มขีดความสามารถในแต่ละด้าน รวมทั้ง เพื่อประกอบการประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

2. วิธีการสำรวจ

- สำรวจจากเอกสารของ อบจ.ขอนแก่น
- สำรวจจากการลงพื้นที่ โดยข้อมูลบางส่วนได้จากการเข้าร่วมประชุมระหว่างคณะกรรมการกิจย์และผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของ อบจ.ขอนแก่น
- สำรวจจากการออกแบบสถาปัตยกรรม
- สำรวจจากการรายงานต่างๆ ของ อบจ.ขอนแก่น

3. ขอบเขตการสำรวจ

การสำรวจยึดกรอบข้อมูลที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542

4. รายงานผลการสำรวจสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ประวัติความเป็นมาและการจัดตั้ง

จังหวัดขอนแก่น ตั้งอยู่บริเวณตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ห่างจากกรุงเทพฯ 445 กิโลเมตร ทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดอุบลราชธานี เลย และหนองบัวลำภู ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมา และบุรีรัมย์ ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดกาฬสินธุ์ และมหาสารคาม ทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดชัยภูมิ และเพชรบูรณ์

จังหวัดขอนแก่นแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 20 อำเภอ 5 กิ่งอำเภอ 198 ตำบล 2,271 หมู่บ้าน และมีหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 31 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 194 แห่ง และสภาตำบล 1 แห่ง

ประชากร ณ เดือนกันยายน 2546 รวมทั้งสิ้น 1,768,528 คน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้จัดตั้งขึ้นโดยตราเป็นพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 โดยมี ประวัติความเป็นมา ดังนี้

ในปี พ.ศ.2477 ได้มีการจัดตั้งสภากองจังหวัดขึ้นเป็นครั้งแรก ตามนัยพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ.2476 ที่กำหนดให้มีสภากองจังหวัดทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา แบ่งสรรวิเงินอุดหนุนของรัฐบาลระหว่างเทศบาลในจังหวัด ต่อมาสภากองจังหวัดได้แยกออกจากกฎหมายเทศบาล ตามพระราชบัญญัติ สภากองจังหวัด พ.ศ.2481 และมีการเลือกตั้งสมาชิกสภากองจังหวัด เพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนทุกอำเภอ ในเขตจังหวัด ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภากองจังหวัด พ.ศ.2482

องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีฐานะเป็นนิตบุคคล ประกอบด้วยสภากองจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัด

สภากองจังหวัด ประกอบด้วยสมาชิกสภากองจังหวัด ซึ่งได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ซึ่งมีจำนวนสมาชิกแต่ละตัวกันไปตามจำนวนประชากรของแต่ละจังหวัด มีภาระการทำงาน 5 ปี

ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้ดำเนินกิจการสภากองจังหวัด ซึ่งเป็นกิจการที่แยกออกไปจากระเบียบ บริหารราชการส่วนภูมิภาค ดังนั้นผู้ว่าราชการจังหวัดจึงดำรงตำแหน่ง 2 ฐาน กล่าวคือ เป็นหัวตัวแทนของรัฐบาล และเป็นตัวแทนของประชาชน

การบริหารงานบุคคลการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจะทำในรูปของคณะกรรมการ ซึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการข้าราชการส่วนจังหวัด” (ก.จ.)

องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจกรรมภายในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ดังนี้

1. อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 มาตรา 454
2. อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ซึ่งกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ในมาตรา 17 ภายใต้บังคับมาตรา 16 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณสุข เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตาม
ระเบียบที่คณะกรรมการตีกำหนด

2. การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น

3. การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

4. การแบ่งสร้างเชิงตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

5. การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่า ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

6. การจัดการศึกษา

7. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

8. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น

9. การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม

10. การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม

11. การกำจัดขยะมูลฝอย

12. การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ

13. การจัดการดูแลสถานีขันส่งทั้งทางบกและทางน้ำ

14. การส่งเสริมการท่องเที่ยว

15. การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และการทำกิจการไม่กว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับ
บุคคลอื่นหรือจากสหกร

16. การสร้างและบำรุงรักษาทางบก และทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

17. การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง

18. การส่งเสริมกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดึงดีงามของท้องถิ่นนั้น

19. การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

20. การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์ และหอจดหมายเหตุ

21. การขันส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร

22. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

23. การจัดให้มีระบบวิเคราะห์ความสงบเรียบร้อยในจังหวัด

24. จัดทำกิจการได้อยู่เป็นประจำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตและ

กิจการ

25. สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ในการพัฒนา
ท้องถิ่น

26. การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ วิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

27. การซั่งคอมสังเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

28. การจัดกิจการอื่นใด ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด

29. กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

โครงสร้างองค์กรและการบริหารงานเมื่อมีการจัดตั้ง

องค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นแบ่งสายงานและการบังคับบัญชาออกเป็น 2 ฝ่าย คือ

1. ฝ่ายบริหาร

ประกอบด้วยนายกองค์กรบริหารส่วนจังหวัด ปลัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัด โดยมีหน่วยตรวจสอบภายในอยู่ในฝ่ายบริหารนี้ด้วย มีกองที่อยู่ในความรับผิดชอบ 5 กอง คือ

- สำนักปลัด อบจ.
- กองกิจการสภา อบจ.
- กองแผนและงบประมาณ
- กองคลัง
- กองช่าง
- กองอื่นๆ

2. ฝ่ายสภา

ประกอบด้วยประธานสภา อบจ. และคณะกรรมการประจำสภาคนละต่างๆ

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ รวมทั้งสิ้น 224 คน เป็นข้าราชการจำนวน 168 คน ซึ่งโอนมาจาก อ. 112 คน และข้าราชการถ่ายโอน (จากสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท และส่วนราชการอื่นๆ) จำนวน 56 คน และลูกจ้างประจำ 56 คน เป็นลูกจ้างประจำอบจ. 112 คน และลูกจ้างประจำถ่ายโอน 17 คน

ความสัมพันธ์กับประชาชน อปท.อื่นๆ และรัฐบาลส่วนกลาง ในมิติของ

1. การให้บริการ

การจดทะเบียนพาณิชย์ การบรรเทาสาธารณภัยต่างๆ ที่ราชภูมิในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อน

2. การกำกับดูแล

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ว่าราชการจังหวัด

3. การทำงานร่วมกัน

การประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น การติดตามและประเมินผลโครงการ การขอรับเงินอุดหนุน
จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

ประชากรในพื้นที่ดูแล จำแนกตาม

1. เพศ อายุ ระดับการศึกษา

ปี 2546 ประชากร มีจำนวน 1,767,643 คน แยกเป็นชาย 881,465 คน หญิง 886,178 คน
จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 1,222,558 คน คิดเป็นร้อยละ 69.95 ของประชากรจังหวัด (ข้อมูล ณ เดือน
สิงหาคม 2546) ความหนาแน่นประชากรเฉลี่ย 1:162 (คน / ตารางกิโลเมตร) อำเภอที่มีประชากร
หนาแน่นที่สุดคืออำเภอเมืองขอนแก่น 1:387 อำเภอที่มีประชากรหนาแน่นน้อยที่สุดคืออำเภอ
เปือยน้อย 1:115 อำเภอที่มีประชากรมากที่สุดคืออำเภอเมืองขอนแก่น มีจำนวน 364,565 คน ส่วน
กิ่งอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุดคือกิ่งอำเภอหนองนาคำ มีจำนวน 23,623 คน

สภาพการจัดการศึกษาประจำปี 2546 จำแนกเป็นรายกรมและระดับการศึกษา มีสถานศึกษา
ตั้งแต่ระดับอนุบาล - มหาวิทยาลัย จำนวน 2,193 แห่ง จำนวนครู - อาจารย์ 23,809 คน นักเรียนและ
นักศึกษา จำนวน 423,489 คน เฉลี่ย ครู / นักเรียน 1:17.79

2. ลักษณะการประกอบอาชีพ

ด้านเกษตรกรรม

การเกษตรเป็นอาชีพหลักของจังหวัดขอนแก่น ประชากรในชนบทจำนวน 1,320,061 คน
คิดเป็นร้อยละ 75.8 ของประชากรทั้งจังหวัด โดยมีครอบครัวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประมาณ
ร้อยละ 55.27 ของครอบครัวทั้งหมด มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรประมาณร้อยละ 60.94 ของพื้นที่
ทั้งหมด โดยแยกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านเกษตรกรรม

พืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้หลักให้แก่เกษตรกรในจังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย
โรงงาน สวนพืชที่ทำรายได้รองลงมา ได้แก่ ถั่วเหลือง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเขียวพิมพ์ ไม้ผล ไม้ยืนต้น

ผัก และการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม โดยปีเพาะปลูก 2544 / 2545 มีพื้นที่ปลูกข้าวทั้งสิ้น 2,471,278 ล้านไร่ ได้ผลผลิตรวมประมาณ 1,049,974 ตัน โดยแยกเป็นข้าวขาว 236,720 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 443 กก. / ไร่) และข้าวเหนียว 813,254 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 441 กก. / ไร่)

2. ด้านปศุสัตว์

จังหวัดขอนแก่นนับได้ว่ามีการเลี้ยงโค-กระบือหนาแน่นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี 2546 มีโค 257,540 ตัว แหล่งที่เลี้ยงมากอยู่ในเขตอำเภอแม่จ่าคีรี พล บ้านไผ่ และหนองสองห้อง ส่วนกระบือมีเลี้ยงจำนวน 78,709 ตัว ท้องที่ที่เลี้ยงกระบือหนาแน่นที่สุดอยู่ในอำเภอหนองสองห้อง ภูเกียง เมืองฯ บ้านไผ่ สำหรับการเลี้ยงสุกรมี 143,387 ตัว เลี้ยงมากที่อำเภอบ้านไผ่ น้ำพอง เมืองฯ และหนองเรือ การเลี้ยงสัตว์ปีก ไก่เนื้อ และไก่ไข่ ผลิตโดยเกษตรกรในสัญญาของบริษัทอาหารสัตว์ หรือฟาร์มขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นเยี่นต์ของบริษัท ฟาร์มไก่ขนาดใหญ่อยู่ในท้องที่อำเภอพล หนองเรือ และเมืองฯ ปี 2546 มีการเลี้ยงไก่ 3.29 ล้านตัว และเปิด 332,954 ตัว

3. ด้านการประมง

จังหวัดขอนแก่นมีการเลี้ยงปลาในทุกอำเภอ / กิ่งอำเภอ ทั้งหมด 32,090 ป่า มีกระชัง 1,061 กระชัง อำเภอที่เลี้ยงปลามาก คือ อำเภอพล อำเภอเมืองฯ และอำเภอชุมแพ จำนวนคนเลี้ยงปลา 30,813 คน มูลค่าผลผลิตต่อปี จำนวน 222,168,350 บาท

4. ด้านชลประทาน

แหล่งน้ำชลประทานตามโครงการขนาดต่างๆ 15 โครงการ เป็นโครงการขนาดกลาง 14 แห่ง มีพื้นที่รองรับน้ำฝน 2,331.62 ตร.กม. มีพื้นที่ชลประทานทั้งสิ้น 39,006 ไร่ มีโครงการชลประทานขนาดใหญ่ 1 แห่ง คือ โครงการน้ำพอง - หนองหวาย โดยทวนน้ำจากเขื่อนคุบลรัตน์ ความจุ 2,263.6 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่ชลประทาน 257,000 ไร่ รวมชลประทาน 15 แห่ง มีพื้นที่รับน้ำฝนรวมทั้งหมด 2,331.62 ตร.กม. มีสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าทั้งหมด 105 สถานี พื้นที่โครงการ 262,116 ไร่ พื้นที่สูบน้ำ 199,420 ไร่ และมีพื้นที่ชลประทานรวม 296,006 ไร่

เขื่อนคุบลรัตน์ ตั้งอยู่ที่ตำบลคุบลรัตน์ อำเภอคุบลรัตน์ ห่างจากตัวเมืองขอนแก่น 50 กิโลเมตร ไปตามทางหลวงมิตรภาพ (ขอนแก่น - อุดรธานี) สร้างปีกันลำน้ำพองบริเวณพองหนีบ เมื่อปี 2507 ความกว้างสันเขื่อน 6 เมตร สูงเขื่อนกว้าง 125 เมตร ความสูงของเขื่อน 188.10 เมตร ความยาวสันเขื่อน 885 เมตร ปริมาตรตัวเขื่อน 580,000 ลบ.ม. ความจุที่ระดับเก็บกักปกติ 2,263.6 ลบ.ม. แล้วเสร็จในปี 2508 งบประมาณ 557 ล้านบาท ผลิตพลังงานไฟฟ้าเฉลี่ยปีละ 56.1 ล้านกิโลวัตต์/ชม. และสร้างอาชีพการประมงแก่ราษฎรกว่า 4,800 ครอบครัว นอกจากนี้ยังช่วยให้เกษตรกรที่อยู่บริเวณ

ใกล้เดียว สามารถทำการเกษตรได้เพิ่มขึ้น 300,000 ไร่ รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดชั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญา ทรงประกอบพิธีเปิดเขื่อนอุบลรัตน์ เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2509

อุตสาหกรรม

1. อุตสาหกรรมทั่วไป สาขาอุตสาหกรรมของจังหวัดขอนแก่น มีการขยายตัวในอัตราที่สูงอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มความสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้น เป็นลำดับ ประเภทของอุตสาหกรรมที่ได้เริ่มปรับเปลี่ยนจากอุตสาหกรรมเกษตร มาเป็นอุตสาหกรรมวิศวกรรม แม้จะมีงานขนาดใหญ่อยู่บ้าง แต่ส่วนใหญ่ยังเป็นอุตสาหกรรมขนาดย่อมและขนาดกลางที่มีการจ้างแรงงานในท้องถิ่นสูง โรงงานอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนประกอบกิจการในจังหวัดขอนแก่น ถึงเดือนเมษายน ปี 2544 มีจำนวนทั้งสิ้น 4,669 โรงงาน จำนวนเงินลงทุนทั้งสิ้น 35,022.1 ล้านบาท มีการจ้างแรงงาน รวม 37,662 คน ดังนี้ อุตสาหกรรมขนาดย่อมและขนาดเล็ก (เงินทุนต่ำกว่า 10 ล้านบาท) โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดขอนแก่นส่วนใหญ่ยังเป็นขนาดเล็กและโรงสีข้าว โดยโรงงานขนาดเล็กมีจำนวน 1,234 แห่ง เงินทุน 1,886.11 ล้านบาท แรงงาน 13,927 คน โรงสีข้าว 3,272 แห่ง เงินลงทุน 699.83 ล้านบาท แรงงาน 3,812 คน รวมโรงงานขนาดเล็กในกลุ่มนี้ทั้งสิ้นจำนวน 4,506 แห่ง ร้อยละ 96.5 ของโรงงานทั้งหมด เงินทุน 2,585.9 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.4 ของเงินของทุนทั้งหมด และแรงงาน 17,739 คน หรือร้อยละ 47.1 โรงงานประเภทนี้ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัตถุอุตสาหกรรม การเกษตร ได้แก่ โรงสีข้าว และโรงงานมันสำปัน ซึ่งตั้งกระดับภูมิภาคตามแหล่งวัตถุอุตสาหกรรม เช่น ชุมชนชนบทและส่วนทางตอนใต้ ที่สำคัญ นอกจาเป็นโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งกระจายตัวอยู่ตามชุมชนเมืองที่สำคัญ เช่น อำเภอเมือง ชุมแพ และบ้านไผ่ ส่วนอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ วัสดุก่อสร้าง เครื่องเรือน ซ่อนสร้างบ้านยังคงส่งกระจายตัวอยู่แทนทุกอำเภอ

2. อุตสาหกรรมขนาดกลาง (เงินทุน 10 - 100 ล้านบาท) จังหวัดขอนแก่นมีโรงงานขนาดกลางจำนวน 158 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 3 ของโรงงานทั้งหมด โดยมีเงินลงทุนรวม 3,973.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.3 ของเงินทุนทั้งหมด ใช้แรงงานทั้งสิ้น 10,653 คน หรือร้อยละ 28.9 โรงงานที่สำคัญได้แก่ โรงงานตัดเย็บเสื้อผ้า ทอแคนون พอกหนัง เป้ยมัน เครื่องจักรกลการเกษตร โรงงานขนาดกลาง ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ตามแนวถนนมิตรภาพ ซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมสายหลักของภูมิภาค และกระจายตัวอยู่ตามศูนย์กลาง และชุมชนใหญ่ของจังหวัด เช่น จากการสำรวจขนาดของชุมชนส่วนใหญ่ ครอบคลุม วัตถุอุตสาหกรรม การกระจายสินค้าไปสู่แหล่งตลาด และการจัดการด้านแรงงาน เช่น อำเภอเมือง อำเภอบ้านไผ่ และอำเภอชุมแพ

3. อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ (เงินทุนมากกว่า 100 ล้านบาท) จังหวัดขอนแก่นมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ จำนวน 25 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ของโรงงานทั้งหมด แต่มีเงินทุนมากถึง 3,973.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.3 ของเงินลงทุนอุตสาหกรรมทั้งสิ้น และมีการจ้างงานทั้งสิ้น 10,522 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 ของแรงงานอุตสาหกรรมโดยรวมในจังหวัด โรงงานที่สำคัญได้แก่ โรงงานเยื่อกระดาษ โรงงานน้ำตาล โรงงานสุรา โรงงานผลิตไม้อัดจากชานอ้อย โรงงานขนาดใหญ่ มักจะตั้งอยู่ใกล้เส้นทางหมายเลข 2 (มิตรภาพ) เพื่อความสะดวกในการรอบรวมวัสดุดิบ และขนถ่าย สินค้าออกไปยังภูมิภาคอื่นในปริมาณมาก และตั้งอยู่ในบริเวณที่มีแหล่งน้ำในปริมาณมากพอ เช่น อำเภอหนอง

4. อุตสาหกรรมในครัวเรือน อุตสาหกรรมในครัวเรือนของจังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่เป็น ประเภทหัตถกรรมที่ทำภายใต้ครัวเรือน และเป็นกิจกรรมที่ทำให้สมาชิกครัวเรือนและกลุ่มครัวเรือน ในหมู่บ้าน อุตสาหกรรมในครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์จากผ้า เช่น ผ้าไหม เสื้อไหม และ หมอนขิด นอกจากรากน้ำเป็นผลิตภัณฑ์จักษาน ผลิตภัณฑ์จากไม้ และเครื่องปั้นดินเผา ระยะเวลาใน การผลิตอุตสาหกรรมในครัวเรือนของจังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่จะผลิตในช่วงที่เก็บรังจาก การเก็บรวง ซึ่งถือเป็นอาชีพเสริม การจำหน่ายจะเป็นพ่อค้าคนกลางมาวับซื้อถึงหมู่บ้าน และชาวบ้าน จัดจำหน่ายเองทั่วไป

สภาพทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ดังแล

หากจะอ้างถึงประวัติของจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเริ่มก่อตั้งเป็นเมืองมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 อายุ เพียงแค่สองร้อยกว่าปี ก็คงจะกล่าวไม่ได้ว่าเป็นเมืองเก่า แต่ที่จริงแล้วดินแดนบนที่ราบสูงแห่งนี้มี ประวัติศาสตร์ที่ยาวนานมาก ไม่ว่าจะเป็นทางธรรมชาติ หรือทางอารยธรรม ดังที่มีการค้นพบซาก สิ่งมีชีวิตดึกดำบรรพ์อายุนับล้านปี พบรากอนเมืองโบราณสมัยก่อนประวัติศาสตร์หลายแห่ง ตลอดจน ปราสาทขอมสมัยพุทธศตวรรษที่ 18 ด้วยอายุรวมที่สั่งสมมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สิ่งที่พบ ที่นี่ไม่ใช่แค่โบราณสถาน ประเพณี โบราณสถานต่างๆ จึงล้วนเป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนให้ทราบ ความเป็นมาของคนไทยและชาติไทย

ขอนแก่นไม่เพียงจะเป็นศูนย์กลางของภาคอีสานโดยเหตุผลทางภูมิศาสตร์เท่านั้น แต่ยังเป็น ศูนย์กลางทางการศึกษาและเทคโนโลยี ด้วยเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ภายในเขตเมือง รถโดยสารประจำทางวิ่งบริการหลายสาย มีที่พัก บริการหลักระดับตั้งแต่ห้องพักราคาถูกเยาวราชไปจนถึงโรงแรมระดับห้าดาว สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัย

ที่ส่งเสริมศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้วย ขอนแก่นมีพื้นที่ประมาณ 10,885 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 20 อำเภอ 5 กิ่งอำเภอ

คำขวัญประจำจังหวัด คือ " พระธาตุขามแก่น เสียงแคนดอกคูน ศูนย์รวมผ้าไหม ร่วมใจ ผูกเสี่ยง เที่ยวขอนแก่นครับ " ได้ในเสาร์ล็อกก้อง เหรียญทองมหายโคลิมปิก "

ที่ตั้ง

จังหวัดขอนแก่นตั้งอยู่บริเวณตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ห่างจากกรุงเทพฯ 445 กม. อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 15-17 องศาเหนือ และเส้นแรงที่ 101-103 องศาตะวันออก มีพื้นที่ 10,885.99 ตารางกิโลเมตร หรือ 6.8 ล้านไร่ และมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง รวม 9 จังหวัด ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดอุดรธานี จังหวัดเลย และจังหวัดหนองบัวลำภู

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดบุรีรัมย์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดมหาสารคาม

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดเพชรบูรณ์

ภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง มีพื้นที่สูงต่ำสลับเป็นลูกคลื่น ทางทิศตะวันตกสูงมาก เพราะมีแนวเขากะรังดึงและเพชรบูรณ์ สำหรับทางทิศตะวันออกและทิศตะวันออกเฉียงใต้มีลักษณะสูงต่ำ มีที่ราบลุ่ม แอบลุ่มน้ำซึ่งในเขตพื้นที่อำเภอพระยีนคำເກມชนบท บ้านไผ่ มัญจาคี แวงน้อย แวงใหญ่ เมืองฯ และที่ราบลุ่มน้ำพอง ในเขตพื้นที่อำเภอคำເກມน้ำพอง คำເກມอุบลรัตน์ และเมืองฯ พื้นที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลเป็นกลางโดยเฉลี่ย 100 - 200 เมตร

ภูมิอากาศ

อุณหภูมิต่ำสุดสูงสุดโดยเฉลี่ยในปี 2546 คือ 22.35 องศาเซลเซียส และ 32.79 องศาเซลเซียส ตามลำดับ ปริมาณน้ำฝนตลอดปี 1,467.4 มม. จำนวนวันฝนตก 103 วัน อุณหภูมิต่ำสุด - สูงสุดในรอบ 5 ปี (2542-2546) โดยเฉลี่ยต่ำสุด 22.33 องศาเซลเซียส สูงสุด 32.60 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนในรอบ 5 ปี (พ.ศ.2542-2546) ฝนตกโดยเฉลี่ย 1,443.92 มิลลิเมตร/ปี

ทรัพยากรธรรมชาติ

1. ทรัพยากรป่าไม้ จังหวัดขอนแก่นมีพื้นที่ทั้งหมด 10,885.99 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 6.8 ล้านไร่ เป็นพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 1,306.3 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 803,754.33 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.26 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด แบ่งตามประเภทพื้นที่ ดังนี้

- พื้นที่ป่าไม้เพื่อการอนุรักษ์ เนื้อที่ 172,260.25 ไร่

- พื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ เนื้อที่ 131,444 ไร่
- พื้นที่อุทยานแห่งชาติ เนื้อที่ 500,050 ไร่

2. ทรัพยากรดิน การใช้พื้นที่ดินทางการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 57.35

สภาพปัญหาของทรัพยากรดินแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

- ปัญหาเกิดจากลักษณะทางธรณีวิทยาของพื้นที่ คือ สภาพเป็นดินทราย ดินตื้นขาด อินทรีย์ต่ำ และมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ คิดเป็นร้อยละ 15.8 ของพื้นที่ ดินเค็มคิดเป็นร้อยละ 8.03 โดยพื้นที่มีผลกระทบมากอยู่ในพื้นที่อำเภอพระยืน อำเภอบ้านฝาง อำเภอเมืองฯ และอำเภอปางสีดา นอกจากนี้ พบว่ามีพื้นที่มีโอกาสเกิดการแพร่กระจายของดินเค็ม คิดเป็นร้อยละ 19.87 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด
- ปัญหาการชะล้างสูญเสียหน้าดิน เนื่องจากโครงสร้างดินทรัพยากรดินอย่างถูกวิธี การปลูกพืชไม่เหมาะสมกับพื้นที่ขาดพืชคลุมดิน และป่าไม้ถูกทำลาย มีพื้นที่คิดเป็นร้อยละ 29.68 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด
- ปัญหาที่ใช้ดินผิดประเภทหรือมีการใช้พื้นที่ดินไม่เหมาะสมกับสมรรถนะของดิน คิดเป็นร้อยละ 7.60 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

3. ทรัพยากรน้ำ จังหวัดขอนแก่นอยู่เขต 6 ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำเชิง ลุ่มน้ำพอง ลุ่มน้ำชี ลุ่มน้ำห้วยแยก ลุ่มน้ำลำพัง ลุ่มน้ำท่าเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 2,052 ลูกบาศก์เมตร ใช้น้ำเพื่อชลประทานร้อยละ 92.22 ใช้เพื่ออุตสาหกรรมร้อยละ 2.45 ใช้ผลิตประปาร้อยละ 2.32

สภาพปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ มี 3 กลุ่ม คือ

- ปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝน
- ปัญหาน้ำเน่าเสีย เกิดจากน้ำทิ้งชุมชน ฟาร์มปศุสัตว์ และโรงงานอุตสาหกรรม พื้นที่ซึ่มน้ำ จังหวัดขอนแก่นมีพื้นที่ซึ่มน้ำอยู่นอกเขตอนุรักษ์ ที่มีความสำคัญระดับชาติ 2 แห่ง

คือ

1) แห้งแล้ง ตั้งอยู่ที่ตำบลโคกสำราญ อำเภอปางสีดา มีพื้นที่ 11.2 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 7,000 ไร่ เป็นแหล่งน้ำรองชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพมาก

2) ห้วยเสือเต้น ตั้งอยู่ที่ตำบลน้ำพอง ตำบลสะคาด อำเภอปางสีดา มีเนื้อที่ 10.4 ตารางกิโลเมตร ห้วยเสือเต้นเป็นลำห้วยที่เกิดจากภูเขา สวยงาม ให้ลงสู่ลำน้ำของบริเวณ

บ้านห้วยเสือเต้น

นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ชุมน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่นอย่างเป็นจำนวนมาก เช่น หนองละเลงเค็ง บึงกุดเค้า หนองกองแก้ว บึงละเลิงห้วย เป็นต้น

4. ทรัพยากรเรื่องราตรีและก้าซที่สำคัญคือ

1) แร่หินปูนเพื่อก่อสร้าง ในพื้นที่อำเภอภูม่งาน สีชมพู และชุมแพ จำนวน 7 ราย พื้นที่ 660 ไร่ ปริมาณสำรองจำนวน 61.43 ล้านตัน

2) พื้นที่ดูดทราย บริเวณลำน้ำพองในพื้นที่อำเภอสีชมพู และกิ่งอำเภอหนองนาคำ จำนวน 2 ราย พื้นที่ 3 ไร่

3) ก้าซธรรมชาติที่อำเภอโนน้ำพอง และชนบทซึ่งมีปริมาณสำรองประมาณ 1.5 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต

สภาพเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ดูแล

แหล่งรายได้ที่สำคัญ อัตราการเจริญเติบโต

1. ผลิตภัณฑ์มวลรวม ปี 2543 จังหวัดขอนแก่นมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ (Gross Provincial Product, GPP) ในราคายield ประจำปี มีมูลค่า 72,886 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2542 จำนวน 2,072 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.92 โดยสาขาวัสดุอุตสาหกรรมมีมูลค่าการผลิตสูงสุดเท่ากับ 20,522 ล้านบาท รองลงมาคือ การค้าส่ง การค้าปลีก และสินค้าเกษตร มีมูลค่าเท่ากับ 10,845 และ 7,880 ล้านบาท ตามลำดับ

2. มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อคนต่อปี จังหวัดขอนแก่นรายได้ประชากร/คน/ปี ประมาณ 40,582 บาท สูงเป็นลำดับที่ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ข้อมูลกองบัญชีประชาชาติ สภาพัฒนาฯ ปี 2543)

จังหวัดขอนแก่นได้จัดทำยุทธศาสตร์สินค้าเกษตร ปี 2545 - 2549 ดังนี้

1. ข้าว

สถานการณ์การผลิตข้าวของจังหวัดขอนแก่น ปี พาหนะปี 2544/2545 จังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ประมาณ 2,471,278 ไร่ มีพื้นที่ปลูกลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 2.28 ผลผลิตรวมประมาณ 486,631 ตันข้าวเปลือก ผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3.85 ผลผลิตข้าวเฉลี่ย 251 กิโลกรัมต่อไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกข้าวอยู่ในเขตชลประทาน 207,87 ผลผลิตเฉลี่ย 352 กิโลกรัม/ไร่ มีพื้นที่ปลูกข้าวนอกเขตชลประทาน 1,729,958 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 239 กิโลกรัม/ไร่ โดยแบ่งเป็นพื้นที่ปลูกข้าวเหนียวนาปี ประมาณร้อยละ 80 ของพื้นที่ปลูกข้าวนาปีทั้งหมด พันธุ์ข้าวเหนียวที่ปลูก ได้แก่ พันธุ์ กข.6, กข.8 และพันธุ์พื้นเมือง สำหรับข้าวจานนาปี มีพื้นที่เพาะปลูก ร้อยละ 20 ของพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด หรือเป็นพื้นที่

ปลูก 500,000 ไร่ พันธุ์ข้าวเจ้าที่ใช้ปลูก มีทั้งข้าวพันธุ์ไวแสง และไม่ไวแสง ได้แก่ พันธุ์ข้าวหอมมะลิ 105 (พื้นที่ปลูก 240,000 ไร่) ตชด., ข้าวเจ้าแดง, ขี้ยนาท 1, สุพรรณบุรี 90 และ กช.15 ข้าวนานปรัง ในปี เพาะปลูก 2542/2543 มีพื้นที่ปลูกข้าวนานปรังรวมทั้งสิ้น 97,537 ไร่ แยกเป็น พื้นที่ปลูกข้าวนานปรังในเขต ชลประทาน 75,878 ไร่ นอกเขตชลประทานจำนวน 21,695 ไร่ คาดว่าจะมีผลผลิตข้าวนานปรังประมาณ 55,000 ตัน โดยเป็นพื้นที่ปลูกข้าวเหนียว 13,450 ไร่ ข้าวนานปรังมีพื้นที่ปลูก 84,123 ไร่

2. มันสำปะหลัง

สถานการณ์การผลิตของจังหวัดขอนแก่น มันสำปะหลังเป็นพืชเศรษฐกิจของจังหวัดขอนแก่น โดยมีพื้นที่เพาะปลูกของลงมาเป็นอันดับสามจากข้าวและอ้อย ในปี 2542 มีพื้นที่เก็บเกี่ยว 259,759 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 7.91 ไร่ ผลผลิตรวม 595,887 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 12.37 ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 2,294 กิโลกรัม/ไร่ ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นสูง เนื่องจากการปรับเปลี่ยนมาใช้ ท่อนพันธุ์ดี เช่น KU50 ระยะ 5 ระยะ 90 และราคาในปีที่ผ่านมาสูงใจในการผลิต ประกอบกับ โครงการปรับโครงสร้างระบบการผลิตการเกษตรในการปรับลดพื้นที่ในการปลูกมันสำปะหลัง ไปสู่ กิจกรรมอื่นที่ให้ผลตอบแทนดีกว่าของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้องหยุดชะงักไป เนื่องจากมี ปัญหาในเรื่องงบประมาณซ่อมเหลือแก่เกษตรกร ประกอบกับมันสำปะหลังเป็นพืชไร่ที่เกษตรกร รายย่อยนิยมปลูกกันมาก เนื่องจากเป็นพืชที่ปลูกง่าย ทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศที่แปรปรวนได้ อย่างดี ต้นทุนการผลิตต่อไร่ค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับพืชไร่อื่นๆ และเมื่อเปรียบเทียบกับพืชไร่ อื่นๆ ที่เป็นพืชแ香งขัน เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงานฯ ฯลฯ และพืชเหล่านี้ราคาเกษตรกรขายได้ ลดลง และต้นทุนการผลิตสูงขึ้นเช่นกัน และเมื่อพิจารณาถึงผลตอบแทนแล้วก็ดีกว่า เกษตรกรจึง หันมาปลูกมันสำปะหลังกันมากขึ้น

3. อ้อย

สถานการณ์การผลิตของจังหวัดขอนแก่น อ้อยเป็นพืชเศรษฐกิจของจังหวัดขอนแก่นที่มีพื้นที่ ปลูกเป็นอันดับสองรองจากข้าว ในปี 2542 มีพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 360,763 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 9.75 ผลผลิตรวมประมาณ 3,558,030 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 29.5 ผลผลิตเฉลี่ย 9,863 กิโลกรัม/ไร่ ระดับความหวานเฉลี่ย 11.8 ซี.ซี.เอส. การปลูกอ้อยของจังหวัดขอนแก่นจะนิยมปลูก 2 ซ่าง คือ ต้นฤดูฝนและปลายฤดูฝน และสามารถไว้หน่อ ไว้ตอ ได้ประมาณ 2 ปี แล้วจึงซื้อปลูกใหม่ พันธุ์อ้อยที่ใช้ปลูก ได้แก่ พันธุ์พิลปินส์ (พิล 66 - 07), อุ่ทอง 1, K84 - 200, Q83, F และ H 43 – 3166

4. ถัวเหลือง

สถานการณ์การผลิตของจังหวัดขอนแก่น ถัวเหลืองเริ่มปลูกในจังหวัดขอนแก่นมาตั้งแต่ปี 2527/2528 โดยเป็นพืชส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกในฤดูแล้ง ภายหลังการทำนา นับจากนั้นเป็นต้นมา พื้นที่ปลูกถัวเหลืองจึงได้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ มีพื้นที่ปลูกในปี 2538/2539 รวมทั้งสองรุ่นประมาณ 1,34 แสนไร่ โดยเป็นการปลูกในฤดูแล้งถึงร้อยละ 82 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด ต่อมาพื้นที่ปลูกถัวเหลืองใน จังหวัดขอนแก่นมีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ จนถึงปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกในฤดูฝนปี พ.ศ.2543 มีพื้นที่ปลูก 5,153 ไร่ และฤดูแล้งคือ อ.ชุมแพ, อ.ภูผาม่าน และ อ.อุบลรัตน์ ส่วนฤดูฝนนั้นปลูกมากที่สุดที่ อ.ภูผาม่าน อ.สีชุมพู และ อ.ชุมแพ ซึ่งเวลาปลูกในฤดูฝน เกษตรกรจังหวัดขอนแก่นนิยมปลูกมากที่สุดในเดือน กวากุมภาพันธ์ และเก็บเกี่ยวผลผลิตในเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน ส่วนฤดูแล้งนั้นเกษตรกรจะปลูกในช่วง เดือนธันวาคม ถึงกลางเดือนมกราคม ถึงกลางเดือนมกราคม ผลผลิตออกสู่ตลาดในเดือนเมษายน พื้นที่ปลูกถัวเหลืองได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอชุมแพ อำเภอภูผาม่าน และ อำเภอหนองคาย

5. โคนม

เขตที่มีการเลี้ยงโคนมหนาแน่นของจังหวัด คือ เขตพื้นที่อำเภอต้านทิศเนื้อ ได้แก่ อำเภอ อุบลรัตน์ อำเภอเขาสวนกวาง อำเภอกรรณวน อำเภอหนองคาย อำเภอเมืองขอนแก่น และ มี เกษตรกรรายย่อยอีกเล็กน้อยกระจายอยู่ในพื้นที่กึ่ง อำเภอบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ อำเภอชนบท อำเภอแม่จูชาติ และ อำเภอแวงใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่เหล่านี้มีปริมาณน้ำฝนที่ค่อนข้างสูง และ พื้นที่ส่วนหนึ่งอยู่ในเขตชลประทาน โดยมีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในปัจจุบัน 409 ราย (มกราคม 2543) พื้นที่อำเภอเมืองฯ มีการเลี้ยงหนาแน่นที่สุด 153 ราย รองลงมาคือ อำเภอหนองคาย 104 ราย โดย แม่โคนนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จาก 3,496 ตัว ในปี 2542 เพิ่มเป็น 3,643 ตัว ในปี 2543 คิดเป็น อัตราเมืองโคนมที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.2 มีผลผลิตน้ำนมดิบรวม 33,833 กิโลกรัม/วัน เฉลี่ย 11.43 กิโลกรัม/ ตัว/วัน มากกว่าปี 2542 ซึ่งมีผลผลิตน้ำนมดิบ 27,309 กิโลกรัม/วัน และเฉลี่ยเพียง 9.8 กิโลกรัม/ตัว/ วัน

6. โคเนื้อ

การเลี้ยงโคเนื้อในจังหวัดขอนแก่น มีการเลี้ยงหนาแน่นในพื้นที่กลุ่ม อำเภอต้านทิศ ใต้ของ จังหวัด ซึ่งเป็นเขตที่ค่อนข้างแห้งแล้ง บริเวณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีต่ำ ได้แก่ พื้นที่ อำเภอบ้านไผ่ อำเภอพลด อำเภอชนบท อำเภอแม่จูชาติ และ อำเภอหนองห้อง นอกนั้นมีการเลี้ยงกระจายในทุกอำเภอ ส่วนใหญ่พันธุ์โคเนื้อที่เลี้ยงร้อยละ 57.3 เป็นพันธุ์ลูกผสมและพันธุ์แท้หรือมีสายเลือดโคพันธุ์เมริกัน บร้าham จำนวนมากใหญ่ใกล้เคียงพันธุ์แท้ รองลงมาอีกร้อยละ 42.7 เป็นโคพันธุ์เนื้อ โดยมีโคเนื้อจำนวน

142,320 ตัว ผู้เดี่ยง 29,362 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2542 ซึ่งมีโควิดจำนวน 129,380 ตัว และผู้เดี่ยง 23,647 ราย และจากแนวโน้มนี้คาดว่าในปี 2544 จำนวนโควิดและผู้เดี่ยงจะเพิ่มสูงขึ้นอีก

7. ไก่พื้นเมือง

การเลี้ยงไก่พื้นเมืองในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นกระจายอยู่ในทุกอำเภอ ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงแบบหลังบ้าน ปล่อยให้หากินตามธรรมชาติ และมีการเสริมอาหารบ้างเป็นบางครั้ง มีเพียงบางส่วนที่มีการพัฒนาการเลี้ยงดูที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการจัดการด้านคอกใจเรือน อาหารหรือการให้วัคซีน ป้องกันโรค หรือกลุ่มที่เลี้ยงเป็นไก่ชน ซึ่งจากการสำรวจของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น พบว่า ไก่พื้นเมืองที่เลี้ยงอยู่ในพื้นที่จังหวัด มีประมาณปีละ 1.8 - 2 ล้านตัว

8. ปลาন้ำจืด

ปลาเป็นสัตว์น้ำจืดที่เป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดขอนแก่น ในปี 2543 ผลผลิตสัตว์น้ำของจังหวัดขอนแก่นเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 24.48 ผลผลิตรวมประมาณปีละ 13,590 ตัน โดยเป็นผลผลิตจากการจับจากแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่ปรับปรุงโดยหน่วยงานรัฐ โดยเฉพาะโครงการประมงหมู่บ้าน จำนวน 8,156 ตัน เป็นผลผลิตจากการเพาะเลี้ยง จำนวน 5,434 ตัน ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงที่เพิ่มขึ้นจะเป็นผลผลิตจากการเลี้ยงปลาในกระชัง ซึ่งประชาชนได้หันมาทำการเลี้ยงปลาในกระชังมากขึ้น

ปัจจุบันจังหวัดขอนแก่น มีผู้ทำการเพาะเลี้ยงปลาจำพวกตามชนิดการเลี้ยง ดังนี้

1. การเลี้ยงในบ่อ จำนวน 27,815 ราย เนื้อที่ 32,902 ไร่

2. การเลี้ยงในนาข้าว จำนวน 1,170 ราย เนื้อที่ 3,452 ไร่

3. การเลี้ยงในกระชัง จำนวน 294 ราย เนื้อที่ 75 ไร่

ชนิดปลาที่เลี้ยงส่วนใหญ่ คือ ปลานิล ปลาตะเพียนขาว ปลาใน ปลาดุก ฯลฯ โดยเฉพาะการเลี้ยงในกระชังจะนิยมเลี้ยงปลานิลแปลงเพชร (เพชร) การเพาะเลี้ยงปลาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85 ของจำนวนผู้เลี้ยง) เป็นเกษตรกรรายย่อย และเป็นการเลี้ยงแบบพื้นบ้านเพื่อยังชีพ

9. ยางพารา

สถานการณ์การผลิตยางพารา มีพื้นที่ปลูกยางพารา 6,334 ไร่ กระจายอยู่ในพื้นที่ 9 อำเภอ แต่ปลูกมากที่อำเภอกระนวน จำนวน 3,574 ไร่ อำเภออบลวัต 1,443 ไร่ นอกนั้นมีปลูกที่อำเภอเมือง บ้านฝาง พระยืน หนองเรือ น้ำพอง ภูเวียง และกิงอำเภอชำสูง ประมาณ 600-500 ไร่ โดยยางแผ่นดินที่ผลิตได้ในจังหวัดขอนแก่นแรกเริ่ม ในปี 2540 เกษตรกรจะนำไปขายที่สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดขอนแก่น ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้รับซื้อตามโครงการ

แทรกแซงตลาดยางพารา เป็นสหกรณ์การเช่าที่ดินคงมูลนิ่งจำกัด ตำบลดูนสาด อำเภอกรavnวน จังหวัดขอนแก่น และมีร้านค้าของเอกสารซื้อย่างเกิดขึ้นอีกหลายราย ส่วนใหญ่เกษตรกรจะขายให้ ตลาดของโครงการแทรกแซงตลาดยางพารา เพราะราคาสูงกว่า

10. สำมเสี่ยวหวาน

สำมเสี่ยวหวานในจังหวัดขอนแก่น เกษตรกรได้เริ่มหันมาสนใจปลูกสำมเสี่ยวหวานกันมากขึ้น เนื่องจากเกษตรชาวไร่อ้อยบางรายเริ่มเปลี่ยนจากการปลูกอ้อยมาปลูกสำมเสี่ยวหวาน ประกอบกับ ประมาณปี 2541 โครงการพัฒนาไม้ผลและพืชสวนอื่นๆ ภายใต้การช่วยเหลือจากประชาคมเศรษฐกิจ ยุโรปได้ส่งเสริมการปลูกสำมเสี่ยวหวานในเขตพื้นที่อำเภอชุมแพ อำเภอสีชุม และอำเภอภูม่ง ในปี 2544 มีพื้นที่ปลูกประมาณ 1,112 ไร่ พันธุ์ที่ปลูกเป็นสำมโซกุน และสำมปลดโโรค แหล่งปลูกมากใน อำเภอเมืองขอนแก่น อำเภอชุมแพ อำเภอสีชุม

11. ผักปลอดสารพิช

จังหวัดขอนแก่นถือได้ว่าเป็นจังหวัดหนึ่ง ซึ่งเป็นแหล่งผลิตผักปลอดภัยจากสารพิชที่สำคัญ ของประเทศไทย โดยได้มีการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการผลิตผักปลอดภัยจากสารพิชจังหวัด ขอนแก่น 20 อำเภอ 5 กิ่งอำเภอ 38 ตำบล และชุมชนเทศบาลนครขอนแก่น มีเกษตรกรเข้าร่วม โครงการประมาณ 2,000 คน มีพื้นที่ 5,000 ไร่

สถานการณ์ด้านแรงงาน

จากการสำรวจข้อมูลกำลังแรงงานในจังหวัดขอนแก่น ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2546 พบว่า มีประชากรที่เป็นกำลังแรงงาน 931,173 คน กำลังแรงงานมีงานทำ 865,473 คน ไม่มีงานทำ 38,242 คน รอติดภาระ 27,458 คน และงานภาคเกษตรมีจำนวนมาก รองลงมาภาคพาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม สำหรับแรงงานที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศ ปี 2545 มีจำนวน 10,048 คน น้อยกว่าปี 2544 จำนวน 411 คน สำหรับปี 2546 ณ มกราคม มีจำนวน 2,823 คน ส่วนใหญ่ไปทำงานใน ประเทศไทยเดือน อิสราเอล สิงคโปร์ บราซิล และสหราชอาณาจักร จำนวน 4,723 คน ผู้ประกอบการในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 2,846 คน เพื่อเตรียมการขยายการคุ้มครอง ลูกจ้างในกองทุนประกันสังคม ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2544 นี้

สำหรับเรื่องแรงงานต่างด้าวนั้น เนื่องจากคณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2543

ผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมาย 3 สัญชาติ คือ พม่า ลาว และกัมพูชา ที่อยู่ในระหว่างรอการสังกลับทำงานได้ชั่วคราวใน 18 กิจการ 37 จังหวัด ระยะเวลาการอนุญาตให้สิ้นสุดไม่เกินวันที่ 13 สิงหาคม 2544 ซึ่งจังหวัดขอนแก่นไม่อยู่ในกลุ่มจังหวัดที่ได้รับการผ่อนผัน เนื่องจากไม่มีปัญหาการขาดแคลนแรงงานและยังไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจ้างแรงงานต่างด้าว ขณะนี้มีแรงงานต่างด้าวขึ้นทะเบียนในจังหวัดขอนแก่น รวม 438 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 6 พฤษภาคม 2546) แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายและได้รับการผ่อนผันให้ทำงานในจังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่ทำงานเป็นกรรมกรในโรงงาน ผู้รับใช้ในบ้าน และคนงานในแปลงเพาะปลูก ค่าแรงขั้นต่ำตามที่ประกาศในเดือนมกราคม ปี 2546 วันละ 136 บาท

สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม

1. ขยายมูลฝอย จังหวัดขอนแก่นมีปริมาณขยายมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 813 ตัน / วัน หรือ ประมาณ 300,000 ตัน / ปี เกิดจากชุมชนระดับเทศบาลประมาณ 265 ตัน / วัน คิดเป็นร้อยละ 32.6 เกิดจากเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลประมาณ 5-48 ตัน / วัน คิดเป็นร้อยละ 67.4 ชุมชนที่มีการสร้างระบบกำจัดขยะฝังกลบแบบถูกหลักสุขागาม มีจำนวน 7 แห่ง ได้แก่ ศูนย์กำจัดเทศบาลนคร ขอนแก่น เทศบาลเมืองเมืองพล เทศบาลตำบลบ้านไผ่ เทศบาลตำบลลุมแพ เทศบาลตำบลหนองโ果 เทศบาลตำบลท่าพระ เทศบาลตำบลน้ำพอง ร่วมกับเทศบาลตำบลเข้าส่วนราชการ และองค์กรบริหารส่วนตำบลคำม่วง ซึ่งทั้งหมดสามารถกำจัดขยะได้ประมาณ 276 ตัน / วัน คิดเป็นร้อยละ 34 ของปริมาณขยายทั้งหมดที่เกิดขึ้นส่วนที่เหลือ 537 ตัน / วัน หรือคิดเป็นร้อยละ 66 กำจัดแบบเทกของและเม้า ซึ่งไม่ถูกหลักสุขागาม

2. มลพิษทางน้ำ ปัจจุบันคุณภาพน้ำในลำน้ำและแหล่งน้ำต่างๆ ของจังหวัดขอนแก่น มีสภาพเสื่อมโทรม เนื่องจากการระบายน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดต่างๆ ได้จากน้ำเสียจากชุมชน โรงงาน อุตสาหกรรม ฟาร์มปศุสัตว์ และเกษตรกรรม ซึ่งแหล่งกำเนิดมลพิษดังกล่าวส่วนใหญ่ยังขาดการจัดการน้ำเสียให้ได้คุณภาพก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

สำหรับการแก้ไขน้ำเสียชุมชนมีเพียงเทศบาลนครขอนแก่นแห่งเดียว มีการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ซึ่งเปิดดำเนินการใช้แล้ว และอยู่ระหว่างการเตรียม 3 พื้นที่ คือ ดำเนินการออกแบบก่อสร้างแล้ว 2 พื้นที่ คือ เทศบาลเมืองเมืองพล เทศบาลตำบลบ้านไผ่ อยู่ระหว่างดำเนินการศึกษาออกแบบ 1 พื้นที่ คือ เทศบาลตำบลหนองโ果 และได้ศึกษาความเหมาะสม และออกแบบเบื้องต้น 1 พื้นที่ คือ เทศบาลตำบลลุมแพ

3. ผลพิษทางอากาศและเสียง ผลพิษทางอากาศและเสียงในจังหวัดขอนแก่น มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนพายุและโรงงานอุตสาหกรรม สำหรับปัญหาผลพิษทางอากาศและเสียงมักจะมีสาเหตุจากโรงงานอุตสาหกรรมโดยเฉพาะพื้นที่อำเภอเมือง ซึ่งมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ตั้งอยู่ เช่น โรงงานน้ำตาล โรงงานผลิตเยื่อกระดาษ และโรงโม่หินในเขตพื้นที่อำเภอภูผาม่าน จึงมักมีการร้องเรียนจากชุมชนที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงแหล่งดั้งกล่าว

งบประมาณ

รายละเอียดรายจ่ายจริงขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น (3 ปี ย้อนหลัง)

หมวดรายจ่าย	รายจ่ายจริงประจำปี			ประมาณการ รายจ่าย ปี 2548
	ปี 2545	ปี 2546	ปี 2547 (ต.ค.46-30 ม.ค.47)	
หมวดเงินงบกลาง	9,262,121.00	9,773,636.60	5,307,101.21	
หมวดเงินเดือน	16,900,256.63	17,949,435.44	6,424,203.84	
หมวดค่าจ้างประจำ	5,223,120.00	5,277,840.00	1,819,746.45	
หมวดค่าตอบแทน	6,190,301.06	6,528,244.13	2,239,187.17	
หมวดค่าใช้สอย	5,087,499.58	17,400,726.71	6,860,512.71	
หมวดค่าวัสดุ	7,156,289.97	11,816,706.60	1,704,581.34	
หมวดสาธารณูปโภค	1,426,290.38	1,472,163.49	521,500.74	
หมวดเงินอุดหนุน	13,367,964.50	39,320,906.16	4,260,000.00	
หมวดรายจ่ายอื่น	11,264,511.00	16,043,776.00	5,906,538.00	
หมวดครุภัณฑ์	6,992,540.00	32,041,838.00	1,524,300.00	
หมวดค่าที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	133,906,235.14	140,021,570.00	-	
รวมจ่ายทั้งสิ้น	216,777,129.26	297,646,843.13	36,567,671.46	

ประมาณการงบประมาณ

หมวดรายจ่าย	ประมาณการรายจ่าย			ประมาณการ รายจ่าย ปี 2548
	ปี 2545	ปี 2546	ปี 2547	
หมวดเงินงบกลาง	7,470,000.00	7,090,000.00	39,010,000.00	
หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ	21,242,880.00	24,293,180.00	28,988,850.00	
หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	21,145,620.00	23,565,080.00	45,653,400.00	
หมวดสาธารณูปโภค	1,700,000.00	1,710,000.00	1,900,000.00	
หมวดเงินอุดหนุน	10,706,160.00	11,626,180.00	16,745,850.00	
หมวดรายจ่ายอื่น	13,077,020.00	22,360,000.00	56,064,300.00	
หมวดครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	149,378,000.00	97,697,100.00	111,631,120.00	

รายได้

รายละเอียดตามรับจริง (ย้อนหลัง 3 ปี) ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

หมวด/ประเภท	ประมาณการ รายรับปี 2548	ประมาณการ รายรับ 2547	รับจริงปี 2547 (ต.ค.46-30 ม.ค.47)	รับจริง ปี 2546	รับจริง ปี 2545
1. หมวดภาษีอากร รวม	347,750,000.00	297,500,000.00	112,466,982.41	326,297,471.06	195,606,767.61
2. หมวดค่าธรรมเนียม รวม	750,000.00	800,000.00	226,500.00	529,468.60	923,662.76
3. หมวดรายได้จากการ ทัวร์พยัคฆ์สิน รวม	650,000.00	650,000.00	101,147.17	835,875.44	1,238,702.18
4. หมวดรายได้ เบ็ดเตล็ด รวม	830,000.00	1,030,000.00	190,950.00	756,133.31	1,029,940.54
5. หมวดรายได้จากการ ทุน รวม	20,000.00	20,000.00	-	455,645.00	284,940.00
รวมทั้งสิ้น	350,000,000.00	300,000,000.00	112,985,579.58	328,874,593.41	199,084,013.09
6. เงินอุดหนุนทั่วไป	-	-	-	-	-

ประมาณการรายรับ ข้อมูล 3 ปี

หมวด/ประเภท	ประมาณการ รายรับปี 2547	ประมาณการ รายรับปี 2546	ประมาณการ รายรับปี 2545
1. หมวดภาษีอากร รวม	297500,000.00	184,850,000.00	222,800,000.00
2. หมวดค่าธรรมเนียม รวม	8000,000.00	900,000.00	650,000.00
3. หมวดรายได้จากการพัฒนา รวม	650,000.00	1,050,000.00	100,000.00
4. หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด รวม	1,030,000.00	1,530,000.00	2,030,000.00
5. หมวดรายได้จากทุน รวม	20,000.00	20,000.00	20,000.00
รวมทั้งสิ้น	300,000,000.00	188,350,000.00	225,600,000.00
6. เงินอุดหนุนทั่วไป	-	-	-

แผนงานเพื่อพัฒนาองค์กรด้านต่างๆ

การจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยแยกตามภารกิจ
ของส่วนราชการ เพื่อเสนอผู้บอกรับพิจารณาอนุมัติ แยกเป็น

1. สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย

- ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
- ฝ่ายบริหารงานบุคคล
- ฝ่ายนิติการและพาณิชย์
- ฝ่ายพัฒนาสังคม
- ฝ่ายการท่องเที่ยวและการกีฬา

2. กองกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย

- ฝ่ายการประชุมสภาฯ
- ฝ่ายส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

3. กองแผนและบประมาณ ประกอบด้วย

- ฝ่ายงบประมาณและพัฒนารายได้
- ฝ่ายนโยบายและแผน
- ฝ่ายสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสิ่งแวดล้อม

4. กองคลัง ประกอบด้วย

- ฝ่ายเงินรัฐและจัดเก็บรายได้
- ฝ่ายพัสดุและทรัพย์สิน
- ฝ่ายบัญชี
- ฝ่ายการเงิน

5. กองช่าง ประกอบด้วย

- ฝ่ายวิชาการ
- ฝ่ายสำรวจและออกแบบ
- ฝ่ายทรัพยากรถยนต์
- ฝ่ายสาธารณูปการและสิ่งแวดล้อม
- ฝ่ายทางหลวงท้องถิ่น
- ฝ่ายก่อสร้างและซ่อมบำรุง
- ฝ่ายเครื่องจักรกล
- งานธุรการ

การจัดทำแผนด้านอื่นๆ

ด้านพัฒนาบุคลากร

1. การพัฒนาผู้บริหารระดับสูง ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาผู้บริหารระดับสูง ดังนี้

- 1.1 ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
- 1.2 รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
- 1.3 หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
- 1.4 ผู้อำนวยการกองกิจการสภา อบจ.
- 1.5 ผู้อำนวยการกองแผนและบประมาณ

1.6 ผู้อำนวยการกองคลัง

1.7 ผู้อำนวยการกองช่าง

1.8 ผู้อำนวยการกองการศึกษา

2. การฝึกอบรมบุคลากรขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในหลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ดังนี้

2.1 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนักบริหารงานทั่วไป

2.2 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนักบริหารงานนโยบายฯ

2.3 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนักบริหารงานคลัง

2.4 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนักบริหารงานช่าง

2.5 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนักบริหารการศึกษา

2.6 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนักวิชาการศึกษา

2.7 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งสาวรัตน์นักเรียน

2.8 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งศึกษานิเทศก์

2.9 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งบรรณาธิการ

2.10 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่สันทนาการ

2.11 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง ฯพง./จนท.ศูนย์เยาวชน

2.12 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง ฯพง.ห้องสมุด

2.13 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง ฯพง.ห้องสมุด

2.14 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งวิศวกรโยธา

2.15 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งวิศวกรเครื่องกล

2.16 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนิติกร

2.17 หลักสูตรสำหรับบุคลากรเปลี่ยนสายงาน (จบบ.งานทั่วไป)

2.18 หลักสูตรสำหรับบุคลากรเปลี่ยนสายงาน (จนท.วิเคราะห์นโยบายและแผน)

2.19 หลักสูตรสำหรับบุคลากรเปลี่ยนสายงาน (นักวิชาการเงินและบัญชี)

2.20 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินฯ

2.21 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งเจ้าพนักงานพัสดุ

2.22 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งเจ้าพนักงานการคลัง

2.23 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนักวิชาการคลัง

2.24 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนายช่างโยธา

2.25 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งนายช่างเครื่องกล

2.26 หลักสูตรสำหรับตำแหน่งช่างเครื่องกล

2.27 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง จบ.งานธุรกิจ

2.28 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง จบ.ธุรกิจ

2.29 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง จบ.การเงิน

2.30 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง จบ.พัสดุ

2.31 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง จบ.การคลัง

2.32 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง จบ.ธุรกิจ

2.33 หลักสูตรสำหรับตำแหน่ง จบ.บัญชี

3. การศึกษาดูงาน

การพัฒนาบุคลากรที่อยู่ในระดับผู้ปฏิบัติ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ให้ความสำคัญกับการศึกษาดูงาน เพราะการศึกษาดูงานเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะเป็นการพัฒนาบุคลากรได้ ซึ่งการศึกษาดูงานของบุคลากร ทำให้ผู้ที่ได้เข้าร่วมโครงการสามารถที่จะนำความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน นำมาใช้ปรับปรุงกระบวนการหรือวิธีการทำงานของหน่วยงานตนเอง ให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานขององค์กรได้ดียิ่งขึ้น

ด้านระบบงาน

เป็นระบบงานสารสนเทศ

- จัดทำโปรแกรมบริหารงานบุคคล
- จัดทำโปรแกรมบัญชีเงินเดือนของข้าราชการและลูกจ้างประจำ
- จัดทำโปรแกรมประมาณราคาค่าก่อสร้าง

ด้านเทคโนโลยี

- สื่อสาร รับ - ส่งข้อมูล ข่าวสารทางอินเตอร์เน็ต ผ่านเว็บไซต์ WWW.KKPAO.ORG

2. แผนแม่บทของ อบจ.ขอนแก่น

หลักและแนวคิดในการวางแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

นับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา บทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นได้เปลี่ยนแปลงไป จากเดิมอย่างมาก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 284 ได้ให้ ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดกรอบความเป็น อิสระในการปกครองตนเองตามเจตนาرمณ์ของประชาชน และเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการ ปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ

ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ได้บัญญัติให้มีองค์กรรับผิดชอบในการจัดทำแผนการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการสาธารณูปโภค ที่จำเป็นแก่ท้องถิ่น ตลอดจนรายได้ของท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้น และพระราชบัญญัติจะเป็นบasis ของการ บุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ยังได้กำหนดรูปแบบการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นมีความเป็น อิสระมากขึ้น

นอกจากกฎหมายทั้งสองฉบับแล้ว ยังมีกฎหมายอื่นๆ อีกหลายฉบับที่เกี่ยวข้อง เช่น

- พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.2542
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียง เพื่อคัดค้านสมाचิกสภาพท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2542
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.2542

ทำให้เห็นได้ว่า มีการกำหนดตัวบทกฎหมายและกลไกทางกฎหมาย เพื่อให้การกระจาย อำนาจแก่ท้องถิ่นเป็นไปอย่างโปร่งใส และสามารถถูกตรวจสอบจากประชาชนและองค์กรต่างๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

ดังนั้น องค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้มีอำนาจหน้าที่เพียงในการให้บริการสาธารณูปโภค ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกิจกรรมของ โดยมิได้มีอำนาจหน้าที่เพียงในการให้บริการสาธารณูปโภค ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ กิจกรรมของ แต่ยังขยายบทบาทหน้าที่ออกไป รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต

การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคมของท้องถิ่นด้วย และยังเป็นองค์กรที่เปิดให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหาร และการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดมากขึ้น

ผลการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นในปีที่ผ่านมา

จำนวนแผนงาน/โครงการและงบประมาณ ในแผนพัฒนาประจำปี กับจำนวนแผนงาน/โครงการและงบประมาณที่ดำเนินการจริง

สาขา/แผนงาน	จำนวนโครงการในแผนพัฒนาประจำปี	จำนวนโครงการที่ดำเนินการจริง	ร้อยละ	จำนวนงบประมาณในแผนพัฒนาประจำปี	จำนวนงบประมาณที่ดำเนินการจริง	ร้อยละ
1. สาขาวิชาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	503	222	39.78	238,541,365	74,704,360	55.77
2. สาขาวิชาการพัฒนาเศรษฐกิจ	83	25	4.48	47,554,940	9,063,700	6.77
3. สาขาวิชาการพัฒนาสังคม	256	208	37.28	41,421,617	43,575,920	32.53
4. สาขาวิชาการพัฒนาการเมืองการบริหาร	144	102	18.28	39,883,200	6,268,900	4.68
5. สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	20	1	0.18	14,540,000	335,000	0.25
รวม	1,006	558	100	381,891,122	133,947,880	100

สรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในปี พ.ศ.2546 ที่ผ่านมาพบว่า จำนวนโครงการในแผนพัฒนาประจำปี มีจำนวน 1,006 โครงการ
 - จำนวนโครงการที่ดำเนินการจริง 558 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 55.47
 - จำนวนงบประมาณในแผนพัฒนาประจำปี 381,891,122 บาท
 - จำนวนงบประมาณที่ดำเนินการจริง 133,947,880 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.07

เมื่อพิจารณาตามสาขาวิชาการพัฒนา สาขาวิชานี้พัฒนาตามแผนมากที่สุดเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ

1. สาขาวิชาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	55.77 %
2. สาขาวิชาการพัฒนาสังคม	32.53 %
3. สาขาวิชาการพัฒนาเศรษฐกิจ	6.77 %
4. สาขาวิชาการพัฒนาการเมืองการบริหาร	4.68 %
5. สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรห้องมาตรฐานชีวิตและสิ่งแวดล้อม	0.25 %

จำนวนแผนงาน/โครงการ และงบประมาณในแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนจังหวัด
ขอนแก่น ในปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2546) จำแนกตามสาขาวิชาการพัฒนา

สาขาวิชา/แผนงาน	จำนวนโครงการ ที่ดำเนินการจริง	ร้อยละ	จำนวนงบประมาณ ที่ดำเนินงานจริง	ร้อยละ
1. สาขาวิชาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	222	39.78	74,704,360	55.77
2. สาขาวิชาการพัฒนาเศรษฐกิจ	25	4.48	9,063,700	6.77
3. สาขาวิชาการพัฒนาสังคม	208	37.28	43,575,920	32.53
4. สาขาวิชาการพัฒนาการเมืองการบริหาร	102	18.28	6,268,900	4.68
5. สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรห้องมาตรฐานชีวิต ¹ และสิ่งแวดล้อม	1	0.18	335,000	0.25
รวม	558	100	133,947,880	100

สรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในปี พ.ศ.2546 ที่ผ่านมา มีจำนวนโครงการที่ดำเนินการจริง 558 โครงการ งบประมาณทั้งสิ้น 133,947,880 บาท สาขาวิชาที่ดำเนินการจริงสูงสุดเรียงลำดับได้ดังนี้

- สาขาวิชาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 222 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 39.78
 - สาขาวิชาการพัฒนาสังคม 208 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 37.28
 - สาขาวิชาการพัฒนาการเมืองการบริหาร 102 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 18.28
 - สาขาวิชาการพัฒนาเศรษฐกิจ 25 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 4.48
 - สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรห้องมาตรฐานชีวิตและสิ่งแวดล้อม 1 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 0.18
- และจำนวนงบประมาณที่ดำเนินการจริงสูงสุด เรียงตามสาขาวิชาการพัฒนา ดังนี้
- สาขาวิชาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 74,704,360 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 55.77
 - สาขาวิชาการพัฒนาสังคม 43,575,920 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 32.53
 - สาขาวิชาการพัฒนาเศรษฐกิจ 9,063,700 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.77

4. สาขาวิชาการพัฒนาการเมืองการบริหาร 6,268,900 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.68
5. สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรชุมชนชุมชนและสิ่งแวดล้อม 355,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.25

จากแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ประจำปี พ.ศ.2546 ที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าสาขาวิชามีการดำเนินการจริงและมีการใช้จ่ายบประมาณสูงสุด คือ สาขาวิชาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งนี้เกิดจากความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ แต่ก้าวพัฒนาทุกๆ ด้านก็ถูกจำกัดด้วยงบประมาณ

ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

1. ด้านเศรษฐกิจ

1.1 เศรษฐกิจโดยรวม

โอกาส

- รายได้เฉลี่ยของประชากร คนละ 40,985 บาทต่อปี (ข้อมูลปี 2544) สูงเป็นอันดับหนึ่งของภูมิภาค และให้เห็นถึงจำนวนการซื้อของประชาชนที่มีต่อการบริโภคสินค้า
- คณะกรรมการบริหารส่วนจังหวัดได้มีมติเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2537 ให้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ดำเนินการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่อำเภอหนองจอก จังหวัดขอนแก่น
- มีสถาบันการเงินตั้งอยู่มากที่สุด ทั้งที่เป็นสาขาของทุกธนาคารพาณิชย์ บรรษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ ตลอดจนสำนักงานជัมไบสินเชื่อ และมีการกระจายตัวของแหล่งสถาบันการเงินครอบคลุมทุกพื้นที่ สามารถที่จะให้การสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดได้
- มีหน่วยงานราชการและหน่วยงานระดับภูมิภาค ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการค้า การเงิน และอุตสาหกรรม ตั้งอยู่มากที่สุดในภูมิภาค
- มีสถาบันที่สอนด้านช่างตามมาตรฐานกระทรวงศึกษาธิการทุกประเภท เช่น สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาลัยเทคนิค สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ที่จะพัฒนาแรงงานกึ่งฝีมือและแรงงานฝีมือ ให้สอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงาน
- มีประชากรที่อยู่ในวัยแรงงานอยู่ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป สูงประมาณ 1.4 ล้านคน
- มีแหล่งที่ดินที่จะใช้ประโยชน์ในการลงทุนมาก และราคาอยู่ในอัตราที่ไม่สูงมากนักโดยเฉพาะเขตพื้นที่ร่องบ่อนอก
- ที่ดินบางพื้นที่ไม่เหมาะสมกับการลงทุนในด้านเกษตรกรรม เนื่องจากปัจจัยด้านคุณภาพดิน และการขาดแหล่งแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- ภาคเอกชนมีความเข้มแข็งและมีบทบาทสูงต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด

ข้อจำกัด

- ภาระการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม พานิชยกรรม และการบริการยังคงเป็นบทบาทของนักลงทุนท้องถิ่นเป็นหลักและมีไม่นัก การลงทุนของนักลงทุนชาวต่างด้าวมีอยู่น้อยทำให้ภาระการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด ในภาพรวมมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่ไม่สูงนัก

- ประชากรในภาคชนบท ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ยังมีรายได้เฉลี่ยในอัตราที่ต่ำกว่าประชากรในเขตเมือง โดยเฉลี่ยมีรายได้คนละ 4,000 - 5,000 บาทต่อปี ทำให้กำนาดซื้อและปริมาณการไฟล์วีนของสินค้าต่อประชากรในภาคชนบทยังอยู่ในอัตราที่ต่ำ

- ขาดแคลนเงินเพื่อการลงทุนเนื่องจากการระดมเงินออมมีน้อย

1.2 สาขาวิชาการเกษตรกรรม

โอกาส

- การลงทุนของจังหวัดขอนแก่นในภาคอุตสาหกรรมส่วนมาก เป็นการลงทุนอุตสาหกรรมที่ใช้ต้นทุนในการผลิตเป็นหลัก สามารถรองรับผลผลิตในภาคเกษตรกรรมได้

- ปัจจุบันจังหวัดขอนแก่นมีฐานะเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นศูนย์รวมผลผลิตของสินค้าที่จะกระจายไปสู่จังหวัดต่างๆ ในภูมิภาค ทำให้โอกาสในการกระจายสินค้าโดยเฉพาะสินค้าภาคเกษตรกรรมมีแนวโน้มที่สูงขึ้น อันจะส่งผลต่อการเพิ่มผลผลิตในการพัฒนาภาคเกษตรกรรม

- มีแหล่งน้ำชลประทานและแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรที่จะสนับสนุนในการพัฒนาภาคเกษตรกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ลำน้ำพอง ลำน้ำชี ลำน้ำเชิง เขื่อนอุบลรัตน์ และโครงการชลประทานหนองหารวย

- เป็นศูนย์รวมของสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุน ศึกษา วิจัย และทดลอง อันจะเป็นการพัฒนาและปรับปรุงการทำเกษตรให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

ข้อจำกัด

- พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในเขตเกษตรกรรม จึงมีความผันแปรของสภาพภูมิอากาศสูง ส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน ขาดความต่อเนื่อง และมีอัตราการเสียหายสูง

- ปัจจัยการผลิตด้านที่ดินส่วนใหญ่มีคุณภาพต่ำ และมีข้อจำกัดของน้ำเพื่อการเกษตร โดยเฉพาะในฤดูแล้ง เนื่องจากคุณภาพดินไม่สามารถที่จะกักเก็บน้ำได้เพียงพอ กับความต้องการใช้ในการเกษตร เพราะมีสภาพเป็นดินทรายและดินเค็ม

- แหล่งเงินทุนสินเชื่อเพื่อการเกษตรมีจำกัด และไม่เพียงพอ

- ขาดแคลนแรงงานในภาคการเกษตร ซึ่งปัจจุบันส่วนใหญ่แรงงานที่มีอยู่จะเป็นแรงงานของคนรุ่นเก่าเป็นหลัก

- การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิตมีน้อย วิธีการผลิตยังคงใช้การผลิตแบบดั้งเดิม ซึ่งให้ผลผลิตน้อยไม่คุ้มกับการลงทุน

- ผลผลิตทางการเกษตรส่วนมากจะมีลักษณะเป็นเกษตรกรรายย่อย ขาดการรวมกลุ่มทำให้แก่รายมีผลผลิตไม่มากนัก และอยู่กระจัดกระจายจากต่อการควบคุมในด้านคุณภาพของผลผลิต และผลผลิตส่วนใหญ่คุณภาพยังไม่ได้มาตรฐาน

- ศูนย์รวมผลผลิตทางการเกษตรมีไม่เพียงพอ

- ความไม่แน่นอนของราคัสินค้าภาคเกษตรกรรมและความไม่เป็นธรรมในด้านราคา

- บทบาทของการพัฒนาเศรษฐกิจในสาขาภาคอุตสาหกรรม พานิชยกรรม และการบริการ มีสูงกว่าภาคการเกษตร

- เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการพัฒนาความรู้ที่เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และการจัดการด้านการตลาดแบบครบวงจรยังไม่เกิดประสิทธิผลที่ชัดเจน

- เกษตรกรในภาคเกษตรกรรมบางส่วนไม่มีรวมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน และมีหนี้สินมาก

- พื้นที่ดินเหมาะสมกับการปลูกพืชบางชนิด เนื่องจากโครงสร้างดั้งเดิมของดินไม่ดี

- แรงงานในภาคเกษตรกรรมไม่แน่นอน มีการเคลื่อนย้ายแรงงานบ่อย

1.3 สาขาอุตสาหกรรม

โอกาส

- มีฐานอุตสาหกรรมเดิมที่เข้มแข็งและสามารถใช้เป็นฐานในการพัฒนาได้

- มีวัตถุประสงค์ที่จะใช้ในการประกอบการทั้งวัตถุประสงค์จากภาคเกษตรและ

ทรัพยากรธรรมชาติ ประเภทแร่ธาตุ ที่ยังไม่ได้นำมาใช้ในการพัฒนาเชิงพาณิชย์

- เป็นศูนย์รวมของสถาบันรัฐ ด้านการบริหารราชการ และการบริหารการเงิน ที่พร้อมจะให้คำแนะนำในเชิงนโยบาย การให้บริหาร และด้านวิชาการ ตลอดจนสนับสนุนด้านเทคโนโลยี อุตสาหกรรม

- มีจำนวนแรงงานอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปมาก โดยเฉลี่ยประมาณ 1.0059 ล้านคน

(ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2545)

- มีความพร้อมในด้านพลังงาน เช่น มีโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนอุบลรัตน์ ที่มีกำลังการผลิตไฟฟ้าสูงสุดในภูมิภาค สามารถสนับสนุนต่อความต้องการของอุตสาหกรรมทุกประเภทได้

- เป็นศูนย์กลางของการคมนาคมที่สามารถจัดการความส่วนภูมิภาคในการขนส่ง
- เป็นเมืองหลัก 1 ใน 9 ของจังหวัดศูนย์กลางการพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาค จะทำให้ขอนแก่นได้รับการสนับสนุนบริการพื้นฐานจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง
- สามารถจัดหาที่ดินเพื่อเป็นแหล่งที่ดินของอุตสาหกรรมได้มาก และราคาถูกไม่สูงเกินไป

- มีสถาบันการเงินซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนมาก

ข้อจำกัด

- วัตถุประสงค์ในการผลิตจากภาคเกษตรไม่แน่นอนและคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน
- แรงงานมีการเข้า-ออกบ้าน แต่มีคุณภาพด้านทักษะฝีมือต่ำ ไม่มีความรู้ความสามารถ และทักษะทางด้านเทคโนโลยีระดับสูง
- ขาดแคลนนักลงทุนประกอบการในท้องถิ่นและนอกพื้นที่
- ไม่มีศูนย์รวมของการให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกอบกิจการอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรม

- ขาดแคลนนักลงทุนประกอบการในท้องถิ่นและนอกพื้นที่
- ไม่มีศูนย์รวมของการให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกอบกิจการอุตสาหกรรมมีน้อยและยังขาดแคลนเงินทุน
- ภาระเสียภาษีต้นตัวในด้านสิ่งแวดล้อมของประชาชนในพื้นที่ค่อนข้างสูง
- มาตรการส่งเสริมการลงทุนของภาครัฐยังไม่ส่งผลและขยายตัวให้เกิดการลงทุน

เท่าที่ทราบ

- ขาดการประชาสัมพันธ์ที่จะเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดการประกอบการ

อุตสาหกรรม

- ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานที่จะสนับสนุนการประกอบการอุตสาหกรรมยังไม่เพียงพอ

1.4 สาขาวิชาการพาณิชย์กรรม/การค้า

โอกาส

- มีแนวโน้มของอัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์สูง
- การขยายตัวของประชากรโดยรวม และการเพิ่มขึ้นของประชากรในเขตเมืองสูง จะทำให้ความต้องการสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านปริมาณและความหลากหลายของรูปแบบ

- เป็นแหล่งศูนย์รวมความต้องการในการบริโภคสินค้า เนื่องจากการเป็นเมืองหลักของการพัฒนา ที่มีส่วนราชการ สถาบันการศึกษาเป็นจำนวนมาก

- เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนสินค้ากับเมืองบริวาร

- มีเส้นทางการคมนาคมที่สะดวก สามารถเชื่อมโยงธุรกิจการค้ากับพื้นที่รอบข้าง

ได้ ตลาดสินค้าจึงมีความหลากหลายในจังหวัดเท่านั้น

- มีแหล่งเงินทุนที่พร้อมจะให้สนับสนุนในการประกอบการ

ข้อจำกัด

- ขาดแหล่งคลังสินค้าเพื่อการพาณิชยกรรม และการค้า

- ขาดสถาบันการเงินเฉพาะเพื่อให้การส่งเสริมธุรกิจเฉพาะโดยตรง

- ตลาดศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนสินค้ามีจำกัด

- จำนวนชื้อของประชากรในภาคชนบทต่ำเฉลี่ยจะมีรายได้คนละ 4,000 - 5,000 บาท ต่อปี

- การเชื่อมโยงสินค้าด้านพาณิชยกรรมและการค้าระหว่างจังหวัดกับแหล่งผลิต
จากส่วนกลางมีปริมาณการขนส่งต่อเที่ยวน้อย

1.5 สาขางานท่องเที่ยว

โอกาส

- เป็นจุดศูนย์กลางที่สามารถเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดใกล้เคียงได้

- มีความพร้อมในด้านของการให้บริการการท่องเที่ยวทั้งในด้านที่พัก ร้านอาหาร

ของที่ระลึก และแหล่งบันเทิง

- มีศูนย์ให้บริการแนะนำการท่องเที่ยว

- มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของจังหวัดที่สร้างความสนใจให้กับ

นักท่องเที่ยวได้ เช่น ประเพณีผูกเสี่ยง อุทยานประวัติศาสตร์ไดโนเสาร์ภูเวียง และปราสาทเปือยน้อย
เป็นต้น

- มีแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดหลายแห่งทั้งในด้านศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยว
ธรรมชาติ โบราณคดี

ข้อจำกัด

- สถานที่ท่องเที่ยวขาดการบูรณะพื้นฟูและพัฒนาให้คงทน ทั้งด้านภูมิทัศน์และ

สิ่งอำนวยความสะดวก

- แหล่งท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งอยู่ห่างไกล ทำให้ต้องใช้เวลาในการ

เดินทางนาน

- เส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาน้อย และไม่มีโครงข่ายในลักษณะเชื่อมโยงครบวงจรกัน

- ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

- มาตรการในการดูแลชีวิต ทรัพย์สิน และการอำนวยความสะดวกต่อนักท่องเที่ยวของภาครัฐและเอกชนยังไม่เพียงพอและขาดคุณภาพ

2. ด้านสังคม

2.1 ด้านกายภาพ

โอกาส

- ไม่อยู่ในพื้นที่เขตอิทธิพลของมารสุนโดยตรง

- ทำเลที่ตั้งเหมาะสม กล่าวคือ ตั้งอยู่ตอนกลางของภูมิภาคที่สามารถเชื่อมโยง

กับจังหวัดต่างๆ ในภูมิภาคได้โดยสะดวก

- เป็นประตูสู่จังหวัดในแบบอีสานตอนบนและสามารถเชื่อมโยงกับภาคเหนือได้

สะพาน

- มีพื้นที่ประมาณร้อยละ 93 เป็นที่ร้าบที่สามารถใช้ประโยชน์ให้เกิดการ

พัฒนาได้

- มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาได้ทั้งภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม

- เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติปะ(LP)และแก๊ส

- พื้นที่ส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตลุ่มน้ำของแม่น้ำสายหลัก เช่น ลำน้ำพอง ลำน้ำซี ลำน้ำเชิน และลำน้ำพังชู

ข้อจำกัด

- มีพื้นที่บางส่วนของพื้นที่ร้าบมีคุณภาพของดินต่ำ โดยมีลักษณะเป็นดินร่วนปน

ทรายและดินเค็ม

- ทรัพยากรธรรมชาติบางประเภทยังไม่มีการนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์

- ประสบปัญหาภัยธรรมชาติ ทั้งน้ำท่วม และภาวะแห้งแล้งอย่างต่อเนื่อง

- ถูกร้อนบางปีจะมีอากาศร้อนจัด เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน

และอุปสรรคต่อการพัฒนา

- ทรัพยากรป่าไม้มีจำนวนจำกัด

2.2 ด้านประชากร ชุมชน และการประกอบอาชีพ

โอกาส

- แนวโน้มในการประกอบอาชีพหลักของประชาชนส่วนใหญ่ คือ การเกษตรกรรม

ลดน้อยลง

- ประชากรส่วนใหญ่สามารถอ่านออกเขียนได้ มีความขยันและกระตือรือร้น
- มีจำนวนประชากรที่เข้าสู่แรงงานนอกภาคเกษตรกรรมมาก
- มีชุมชนที่เป็นศูนย์กลางความเจริญหลายแห่ง ซึ่งจะมีส่งผลให้เกิดการกระจุก

ตัวของชุมชน

- แหล่งที่ตั้งของชุมชนที่เป็นศูนย์กลางความเจริญส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ตามแนวเส้นทางการคมนาคมสายหลัก ทั้งทางรถไฟ และทางรถยนต์

ข้อจำกัด

- อัตราการเคลื่อนย้ายของประชากรมีสูง โดยเฉพาะในวัยแรงงาน
- ประชากรมีความรู้ ความสามารถน้อยไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในภาคอุตสาหกรรม

ในภาคอุตสาหกรรม

- จำนวนประชากรที่อยู่ในวัยแรงงานส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15 - 29 ปี ทำให้ถูกเอาระบบที่ต้องการแรงงาน
- มีทางเลือกในการประกอบอาชีพน้อย โดยเฉพาะในชนบท
- ขาดแคลนประชากรวัยแรงงานในพื้นที่ เนื่องจากมีการอพยพแรงงานไปนอกพื้นที่
- การดำเนินวิถีชีวิตของประชากรส่วนใหญ่ยังคงเป็นแบบดั้งเดิม

2.3 ด้านการศึกษา/ทัศนคติของประชาชน

โอกาส

- เป็นศูนย์รวมของสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนในทุกระดับ ซึ่งมีทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

- มีความพร้อมในด้านบุคลากร อุปกรณ์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ทั้งการศึกษา
- ผลของการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการพัฒนา ทำให้กระแสความต้องการของภาคเอกชนในด้านบุคลากรที่มีความรู้ในสาขาต่างๆ มีแนวโน้มสูงขึ้น
- ปริมาณความต้องการในการศึกษามากโดยเฉพาะในเขตชุมชนเมือง ซึ่งเป็นผลจากการพัฒนาที่ผ่านมา

ข้อจำกัด

- อัตราการเรียนต่อในระดับที่สูงกว่าภาคบังคับมีน้อย โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยเรียนในภาคชนบท

- อัตราการลงทุนด้านการศึกษาของผู้ปกครองต่อบุตรมีน้อย เนื่องจากมีข้อจำกัดในด้านรายได้ โดยเฉพาะในชนบท
 - นโยบายขยายโอกาสทางการศึกษายังไม่ครอบคลุมและทั่วถึง
 - จำนวนของผู้ที่อยู่ในวัยเรียนมีน้อย ส่วนใหญ่มีอุปกรณ์การศึกษาภาคบังคับแล้วก็จะออกไปใช้แรงงานแทน

2.4 ด้านสาธารณสุข

โอกาส

- เป็นศูนย์วิชาการแพทย์ของอนินเด็น มีสถาบันการแพทย์และพยาบาลผลิตบุคลากรทางการแพทย์และพยาบาล
 - เป็นที่ตั้งของศูนย์การแพทย์ที่สำคัญ เช่น ศูนย์หัวใจศิริกิติ์ และมีเครื่องมืออุปกรณ์การแพทย์ที่ทันสมัย
 - เป็นแหล่งศูนย์กลางในด้านสาธารณสุขของภูมิภาค มีโรงพยาบาล คลินิกเอกชน จำนวนแพทย์ และพยาบาลที่มากที่สุดในภูมิภาค
 - อัตราเสี่ยงของการเจ็บป่วยของประชากรมีโอกาสแนวโน้มที่จะสูงขึ้น จากผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาเป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญ เช่น การเจ็บป่วยจากปัญหาการบริการทางเพศ การเจ็บป่วยจากผลกระทบภัยภัยจากการประกอบธุรกิจสาธารณะ จำนวนมาก เมื่อจากมีสถานพยาบาลภาครัฐและเอกชน ที่มีมาตรฐานการให้บริการอยู่ในเกณฑ์สูง มีเครื่องมืออุปกรณ์การแพทย์ที่ทันสมัย
 - ประชาชนส่วนใหญ่จำเป็นต้องรับบริการด้านสาธารณสุขทั้งจากภาครัฐและเอกชน เนื่องจากยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสุขภาพด้วยตนเอง

ข้อจำกัด

- บุคลากรด้านสาธารณสุขแม้จะมีจำนวนมาก เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรที่เจ็บป่วยต้องการรับบริการด้านสาธารณสุขแล้ว ยังมีไม่เพียงพอ
 - อุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์ที่ทันสมัย ยังไม่ทั่วถึงทุกสถานพยาบาลภาครัฐ โดยเฉพาะในเขตชนบทที่ห่างไกล และบางประเภทยังไม่มีใช้

3. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

3.1 การคมนาคม

โอกาส

- แนวโน้มการขยายตัวของชุมชนเมืองมีสูงทำให้ความต้องการด้านการคมนาคมของประชาชนมีมากขึ้น
- เป็นศูนย์กลางของการคมนาคมในภูมิภาคซึ่งมีทั้งทางรถยนต์ รถไฟ และทางอากาศ และการให้บริการมีตลอดเวลา
 - มีเส้นทางการคมนาคมทางรถยนต์สามารถเชื่อมโยงกับจังหวัดต่างๆ ในและนอกภูมิภาคได้โดยสะดวกในรัศมีไม่เกิน 300 กิโลเมตร
 - มีเส้นทางรถยนต์ทางหลวงแผ่นดินเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดต่อจังหวัด และระหว่างจังหวัดกับอำเภอโดยทั่วถึง
 - มีสนามบินนานาชาติ
 - มีสนามบินน้ำพองที่สามารถจะนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการคมนาคมทางอากาศได้ชัดเจน
 - มีปัจจัยการจราจรติดขัดในเขตเมือง โดยเฉพาะในช่วงโหนงเง่งด่วน และขาดอุปกรณ์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการจัดระบบการจราจร
 - การพัฒนาและขยายพื้นผิวจราจรในเขตเมืองเพื่ออำนวยความสะดวกในการสัญจร มีข้อจำกัด เกี่ยวกับผังเมือง และชุมชนที่อยู่อาศัย
 - เส้นทางคมนาคมในชนบทช้าๆ เสียหายบ่อย เนื่องจากส่วนใหญ่จะเป็นถนนลูกวัง
 - งบประมาณเพื่อการพัฒนาเส้นทางคมนาคมไม่เพียงพอ
 - อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่จะให้การบริการและอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางมีน้อย
 - เส้นทางคมนาคมทางรถยนต์ช้าๆ บ่อยครั้ง เป็นอุปสรรคต่อการเดินทาง การซ่อมบำรุงรักษาขาดงบประมาณและอัตรากำลังที่ขาดแคลน
 - ผู้ใช้รถใช้ถนนขาดระเบียบวินัย ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นอุปสรรคต่อการเดินทาง

3.2 สาธารณูปโภค/สาธารณูปการ

โอกาส

- มีแหล่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเกี่ยวกับสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ เช่น แก๊สสำหรับการผลิตไฟฟ้า แหล่งน้ำจากลำน้ำพอง ลำน้ำชี และลำน้ำเชิง สำหรับการผลิตประปา

- ปริมาณความต้องการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามสภาพของผลการพัฒนา

โดยเฉพาะภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม

- มีส่วนราชการที่รับผิดชอบด้านสาธารณูปโภค/สาธารณูปการที่มีฐานะเป็น

ศูนย์กลางตั้งอยู่ เช่น สำนักงานการไฟฟ้าภูมิภาคเขต 2 สำนักงานประปาภูมิภาคเขต 6

- ชนบทยังขาดแคลนความพร้อมในด้านสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ

โดยเฉพาะระบบประปา

- ร้อยละ 99.6 ของจำนวนหมู่บ้านทั้งหมดมีไฟฟ้าใช้

- การให้บริการในด้านของระบบประปา มีจำกัดเพียง 7 แห่ง ซึ่งยังไม่ทั่วถึง

ข้อจำกัด

- การขยาย/พัฒนาระบบสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ มีขั้นตอนการดำเนินงานมาก และล่าช้าเนื่องจากเป็นบริการของรัฐ

- การให้บริการไม่สะดวกและสอดคล้องกับความต้องการ เนื่องจากมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์น้อยไม่เพียงพอ

- ขาดแคลนแหล่งน้ำดิบ มีน้อยไม่เพียงพอทำให้การบริการไม่สม่ำเสมอ

- ในชนบทบางพื้นที่ไม่สามารถที่จะดำเนินการจัดทำระบบประปาชนบทได้เนื่องจากมีข้อจำกัดเกี่ยวกับแหล่งน้ำได้ดิน และแหล่งน้ำผิวดิน คือ มีน้อยและเค็ม

- ระบบการผลิตไฟฟ้ายังไม่มีความมั่นคง เนื่องจากมีกำลังการผลิตน้อย และต้องนำเข้าจากแหล่งผลิตอื่น

3.3 ด้านการสื่อสารโทรคมนาคม

โอกาส

- เป็นศูนย์รวมที่ตั้งของส่วนราชการที่เกี่ยวกับระบบการสื่อสารและโทรคมนาคม

ของภูมิภาค

- มีการขยายตัวทางธุรกิจในการประกอบการลงทุนของภาคเอกชนสูง รวมทั้งการขยายบริการของภาครัฐ

- ผลกระทบโดยที่กำหนดให้จังหวัดขอนแก่นเป็น 1 ใน 9 จังหวัดศูนย์กลางของการพัฒนาอุตสาหกรรมภูมิภาค

ข้อจำกัด

- ความไม่คล่องตัวของส่วนราชการที่รับผิดชอบ เช่น องค์กรโทรศัพท์ เนื่องจากเป็นบริการของรัฐที่ติดขัดและล่าช้าจากระบบและข้อจำกัดในด้านบุคลากรและอุปกรณ์

- การสื่อสารและโทรคมนาคมบางประเภทมีข้อจำกัดในเรื่องระบบ เช่น ข้อจำกัดในเรื่องคุณภาพและสัญญาณของโทรศัพท์
- การให้บริการยังไม่รวดเร็วทันใจเท่าที่ควร

4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.1 ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

โอกาส

- มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติประเภทแร่ธาตุหลายชนิดที่ยังไม่ถูกนำมาใช้เชิงพาณิชย์

- มีที่ดินจำนวนมากและราคาอยู่ในระดับกลาง

- เป็นแหล่งทรัพยากร้ำน้ำ เช่น แม่น้ำ พอง ซี เขิน และแม่น้ำบูลรัตน์

- เป็นแหล่งผลิตแก๊สธรรมชาติที่สำคัญของภูมิภาค

- เป็นที่ตั้งของคลังน้ำมันการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.)

ข้อจำกัด

- การนำแร่ธาตุบางชนิดมาใช้ในเชิงพาณิชย์ของนักลงทุนยังมีข้อจำกัดในเรื่อง

ของผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและการลงทุน

- ดินบางส่วนมีสภาพเป็นดินเค็ม ดินกราย และดินภูเขา ซึ่งส่วนมากอยู่ในเขตต้นน้ำฝั่น

- ปริมาณฝนมีน้อย

- แหล่งน้ำได้ดินมีน้อยและคุณภาพไม่เหมาะสมต่อการนำมารักษา/บริโภค

- จำนวนป่าไม้มีน้อย

- มีการบุกรุกที่ดินของรัฐโดยราชภราและนายทุนเป็นจำนวนมาก

4.2 สิ่งแวดล้อม

โอกาส

- ประชาชนมีจิตสำนึกรักษาความสะอาดหนักในเรื่องของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

- ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

- กระแสความขัดแย้งในเรื่องสิ่งแวดล้อมมีน้อย

ข้อจำกัด

- การขยายตัวของชุมชนและการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร โดยเฉพาะในเขต

ชุมชน

- มีพื้นที่จำกัดในการรองรับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อม เช่น ขยายและ

แหล่งรองรับน้ำเสีย

- บทลงโทษผู้กระทำผิดด้านสิ่งแวดล้อมไม่เด็ดขาด
- มีส่วนราชการเข้ามาเกี่ยวข้องมากและไม่มีการประสานทั้งในด้านการปฏิบัติและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- ขาดแคลนอุปกรณ์ในการควบคุมและตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม

5. ด้านแรงงาน

โอกาส

- มีจำนวนแรงงานในพื้นที่มากและค่าจ้างยังไม่สูงเกินไป
- มีสถาบันที่พร้อมจะให้การพัฒนาด้านทักษะฝีมือแรงงาน
- การประกอบกิจกรรมของภาคเอกชนที่ใช้เทคโนโลยีสูงยังมีน้อย

ข้อจำกัด

- เป็นแรงงานที่มีทักษะฝีมือต่ำ
- ส่วนมากจะเป็นแรงงานตึก ส่วนคนในรัฐแรงงานจริงจะเคลื่อนย้ายแรงงานไปต่างถิ่น
- แรงงานส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำ

6. ด้านนโยบายของรัฐ

โอกาส

- เป็นเมืองหลักและเมืองศูนย์กลางของการพัฒนาในภูมิภาคทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเงิน สังคม และการศึกษา
- เป็น 1 ใน 9 จังหวัดศูนย์กลางอุตสาหกรรมในภูมิภาค
- เป็นจังหวัดในเขตสิ่งเสริมการลงทุน เขต 3
- เป็นสถานที่ในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
- โครงการก่อสร้างทางรถไฟร่วมคู่ทั่วประเทศ
- การยกเว้นภาษีอากร ให้เป็นสนามบินพาณิชย์นานาชาติ

ข้อจำกัด

- การดำเนินกลยุทธ์เพื่อผลักดันนโยบาย โดยรัฐบาลยังไม่ปรากฏปธรวมที่ชัดเจน และต่อเนื่องทั้งนโยบายการพัฒนาภายในประเทศ และนโยบายด้านการต่างประเทศกับกลุ่มอินโดจีน
- ประสิทธิภาพของส่วนราชการต่อการตอบสนองต่อนโยบายส่วนมากจะมีข้อจำกัดในด้านระเบียบกฎหมาย และความคล่องตัวในการปฏิบัติ
- นักลงทุนในท้องถิ่นมีน้อย รวมทั้งการรวมทุนกับนักลงทุนจากภายนอกที่จะตอบสนองต่อนโยบาย ในฐานะที่เป็นองค์กรหลักในการพัฒนา

7. ด้านการเมือง

โอกาส

- ระดับความขัดแย้งทางด้านการเมืองมีน้อย
- กลุ่มผลประโยชน์มีจำนวนน้อยราย
- นักการเมืองในทุกระดับส่วนใหญ่จะเป็นคนในพื้นที่
- ประชาชนมีความตื่นตัวในทางการการเมืองสูง
- การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในทางการเมืองจะเป็นไปในลักษณะของการประนีประนอม

ประเด็น

ข้อจำกัด

- การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้ประชาชนโดยนักการเมืองจะเน้นเฉพาะในเขตพื้นที่เลือกตั้งของตนเอง มีการมองประเต็นปัญหาในภาพรวมน้อย
- มีการผูกขาดของกลุ่มผลประโยชน์

8. ด้านโครงสร้างการบริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

จุดแข็ง

- เป็นศูนย์รวมการประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองท้องถิ่นในด้าน

เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา

- มีเครื่องมือและอุปกรณ์การปฏิบัติงานเป็นจำนวนมาก
- มีการแบ่งส่วนราชการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ
- มีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นอยู่เสมอ

จุดอ่อน

- องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีพื้นที่เต็มทั้งจังหวัด
- มีการกระจายตัวของประชากรและชุมชนมีมากทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง
- อำนาจในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในบางส่วนราชการ

ยังคงเป็นอำนาจของส่วนกลาง

- ส่วนราชการที่มีหน้าที่แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนโดยตรงมีน้อย
- พื้นที่การปกครองและการบริหารในแต่ละอำเภอมีมาก ไม่สอดคล้องกับ

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่

- จุดศูนย์กลางของ การบริหารและการปกครองแต่ละท้องที่远离ห่างไกลจากต่อ การประสานงาน

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้าช้อนบางองค์กรมีความเข้าช้อนกันในการปฏิบัติทั้งในด้านกิจกรรมและพื้นที่

9. ด้านกฎระเบียบ

จุดแข็ง

- ทำให้การบริหาร/การปกครองมีความเป็นธรรมและทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีระบบ

- การปฏิบัติงานขององค์กรมีความชัดเจนภายใต้ขอบเขตของกฎหมายที่รองรับอยู่
- เป็นหลักประกันข้อผิดพลาดให้กับเจ้าหน้าที่ในองค์กรที่จะต้องปฏิบัติตาม

ระเบียบกฎหมาย

- เครื่องประยุกต์ต่อการประสานงาน

จุดอ่อน

- ขาดความยืดหยุ่น
- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติยึดกฎหมายระเบียบมากเกินไป หรือไม่กละเว้นการปฏิบัติตามกฎหมาย

ตามกฎหมาย

- บทลงโทษของกฎระเบียบไม่เด็ดขาด
- ระเบียบกฎหมายบางอย่างมีความเข้าช้อนและไม่เกือบถูดต่อกัน
- การปฏิบัติงานของแต่ละองค์กรมีระเบียบกฎหมายหลายฉบับรองรับมากเกินไป
- ไม่ทันสมัยกับสภาพสังคม
- ระเบียบกฎหมายมีช่องว่างให้ผู้ปฏิบัติสามารถเลือกปฏิบัติได้

10. ด้านบุคลากร

จุดแข็ง

- มีความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล
- การอน โยกย้าย สับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ทำได้ง่ายเพราะอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน
- บุคลากรส่วนใหญ่มีศักยภาพและคุณภาพ
- ส่วนใหญ่จะเป็นคนในพื้นที่ หรือจังหวัดใกล้เคียง
- มีสถาบันการศึกษาที่พร้อมจะให้การพัฒนาประสิทธิภาพแก่บุคลากรขององค์กร
- บุคลากรมีโอกาสได้รับข่าวสารความรู้เนื่องจากเป็นศูนย์กลางของการ

ประชุมสัมมนา

จุดอ่อน

- ขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติขององค์กร
- อัตราบุคลากรไม่สอดคล้องกับปริมาณงาน ทำให้ต้องรับผิดชอบมากและหลายด้าน
- ขาดการริเริ่มสร้างสรรค์งานโดยเฉพาะในภาครัฐ
- ขอบเขตงานตามที่ผู้บังคับบัญชาสั่งและมอบหมาย
- ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน

11. ด้านงบประมาณและเงินอุดหนุน

จุดแข็ง

- มีงบประมาณมาก เนื่องจากเป็นองค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่มีขนาดใหญ่
- สามารถตั้งงบประมาณรายจ่ายโครงการต่างๆ ตามอำนาจหน้าที่ได้เอง
- องค์กรบริหารส่วนจังหวัด สนับสนุนการเป็นเมืองหลักและเมืองศูนย์กลางของ

การพัฒนา

- รัฐบาลส่วนกลางให้ความสำคัญกับผลการพัฒนาที่จะเกิดขึ้น
- มีจำนวนสมาชิกชาวองค์กรบริหารส่วนจังหวัดส่วนใหญ่ มีความรู้ ความสามารถ ซึ่งทำให้สามารถออกกฎหมายเพื่อหารายได้ให้ห้องถินมากยิ่งขึ้น
- มีการลงทุนของภาคเอกชนสูง
- แนวโน้มด้านการคลังของจังหวัดเพิ่มขึ้นทั้งในด้านเงินงบประมาณแผ่นดิน และ การจัดเก็บภาษี จะทำให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดได้รับส่วนแบ่งของภาษีมากยิ่งขึ้น

จุดอ่อน

- การใช้จ่ายงบประมาณในบางกรณีจะถูกอิทธิพลภายนอกแทรกแซง
- กระบวนการและการใช้จ่ายงบประมาณมีขั้นตอน ระเบียบ และมีรายละเอียดมาก
- การจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางล่าช้า
- มีกฎระเบียบที่เกี่ยวกับการควบคุมมาก ทำให้ผู้ปฏิบัติต้องตรวจสอบโดยละเอียด ก่อให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติ

- ไม่มีหน่วยงาน/องค์กรที่จะทำหน้าที่ในการติดตามการใช้งบประมาณในระดับ

พื้นที่ที่จะเป็นผู้เสนอข้อมูลด้านงบประมาณในภาพรวม เพื่อประกอบการบริหารในจังหวัด

- งบประมาณจะจัดการรายและมีหลายรูปแบบ
- การใช้จ่ายงบประมาณมีระเบียบขั้นตอนการปฏิบัติมาก

12. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

จุดแข็ง

- เครื่องมือและอุปกรณ์ขององค์กรส่วนราชการต่างๆ มีมาก เนื่องจากเป็นศูนย์การบริหารราชการของท้องถิ่นในจังหวัด

- มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยบางอย่างเข้ามาใช้ในการบริหารของแต่ละองค์กร

จุดอ่อน

- เครื่องมือและอุปกรณ์บางอย่างไม่ทันสมัยมีประสิทธิภาพต่ำ เนื่องจากถูกใช้งานมานาน

- งบประมาณในการจัดซื้อ ดูแล ซ่อมบำรุงมีจำกัด

- มีขั้นตอนระเบียบปฏิบัติในการจัดซื้อ/จัดหาวัสดุอุปกรณ์มาก

- สถานที่ทำการจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์มีไม่เพียงพอ

13. ด้านการประสานงาน

จุดแข็ง

- เป็นศูนย์กลางการประสานแผนขององค์กรปกครองท้องถิ่น

- สถานที่ตั้งขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดอยู่ในบริเวณศูนย์ราชการของจังหวัด

ทำให้สามารถประสานงานกับส่วนราชการต่างๆ ได้ง่าย และระบบการสื่อสารที่จะอำนวย

ประโยชน์ต่อการประสานงาน

- ส่วนราชการต่างๆ มีการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันบ่อย ในลักษณะของ การประชุม/สัมมนา ทำให้มีโอกาสได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันมากขึ้น

- มีการร่วมมือกันอย่างดีระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภายนอกในจังหวัด

จุดอ่อน

- มีส่วนราชการซึ่งมีอำนาจหน้าที่ซ้ำซ้อนกัน ทำให้การประสานงานยุ่งยาก และ

เสียเวลา

- การประสานงานกับระดับพื้นที่มีความยุ่งยาก เพราะมีพื้นที่ห่างไกลกัน

14. ด้านข้อมูลข่าวสาร

จุดแข็ง

- เป็นศูนย์กลางเพื่อรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

- มีระบบและอุปกรณ์ที่ทันสมัย พร้อมที่จะสนับสนุนในการสื่อสารและ
แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

จุดอ่อน

- ขาดการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารระหว่างส่วนราชการกับเอกชน
- ข้อมูลกว้างจัดกระจาย ไม่มีศูนย์รวมข้อมูลโดยเฉพาะที่เป็นศูนย์กลาง
- ข้อมูลไม่ชัดเจน ไม่เป็นปัจจุบัน และมีความซ้ำซ้อน
- มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลบ่อย
- ขาดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่จะรับผิดชอบโดยตรงในแต่ละส่วนราชการ/องค์กร
- ระบบการจัดเก็บข้อมูลในแต่ละองค์กรไม่มีประสิทธิภาพทำให้การปฏิบัติตามต้องเสียเวลา
- การนำข้อมูลของส่วนราชการมาใช้ประโยชน์มีน้อย
- พื้นที่กว้างเกินไปทำให้ระบบการกระจายข้อมูลและข่าวสารเป็นไปด้วยความ

ลำบากและไม่ทั่วถึง

- บุคลากรในแต่ละส่วนราชการที่มีความรู้เกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่และ
ระบบข้อมูลข่าวสารมีน้อย

สภาการณ์ปัจจุบัน

1. เป็นเมืองหลักและเมืองศูนย์กลางของการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา
การบริหาร และการปกครองของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งการเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยง
การพัฒนาอย่างต่อเนื่องในด้านเศรษฐกิจ การศึกษา วัฒนธรรมและการท่องเที่ยว

2. เป็น 1 ใน 9 จังหวัดศูนย์กลางของการพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาคตามนโยบาย
กระจายความเริ่มไปสู่ภูมิภาคของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ซึ่งเป็นการ
ต่อเนื่องจากนโยบายกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาคของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 3

3. มีอัตราการขยายตัวของการพัฒนาสูง โดยเฉพาะในภาคการพัฒนาเศรษฐกิจนั้น มี
อัตราการขยายตัวเฉลี่ยปีละประมาณ 7.5 ต่อปี โดยภาคพาณิชยกรรม/การค้า และภาคอุตสาห-
กรรม มีอัตราการขยายตัวในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง ในขณะที่ภาคการเกษตรมีการขยายตัว
ในลักษณะลดลง

4. ประชากรมีรายได้สูง เฉลี่ยคนละประมาณ 40,985 บาทต่อคนต่อปี

5. เป็นแหล่งศูนย์รวมของประชากร โดยเฉพาะในด้านการศึกษา การบริหารราชการ
การประกอบธุรกิจและการประชุม/สมมนา

6. มีการเคลื่อนย้ายแรงงานของประชากรในท้องถิ่นไปสู่ภายนอกมาก และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานภายในท้องถิ่นตามฤดูกาล

7. ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดปัจจุบันในเขตชนบท ส่วนใหญ่จะเป็นวัยเด็กและวัยสูงอายุ ส่วนวัยแรงงานจะอพยพเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ต่างถิ่นเป็นจำนวนมากเพื่อประกอบอาชีพ

8. มีสัดส่วนของการลงทุนมาก โดยเฉพาะในภาคของการค้า การบริหาร และอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในด้านกิจการเหมืองแร่ โรงเรือน การพัฒนาธุรกิจอย่างรวดเร็ว การบริการ ด้านธุรกิจ และการบันเทิงเพื่อการท่องเที่ยว

9. มีลักษณะเป็นชุมทางศูนย์กลางของการคมนาคม โดยเฉพาะกับการเชื่อมโยงไปสู่จังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน นอกจากนี้ยังมีการคมนาคมทั้งด้านรถไฟ และเครื่องบิน ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางและการขนส่งสินค้า

10. มีฐานการผลิตอุตสาหกรรมเดิมอยู่แล้ว ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมที่มีการใช้รัตตุถิบด้านการเกษตร และการใช้แรงงานเป็นปัจจัยในการผลิต

การประเมินศักยภาพการพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด

★ สรุปการประเมินสภาพการณ์

สภาพการณ์โดยทั่วไปขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เป็นพื้นที่เดียวกับจังหวัดขอนแก่น มีอัตราการขยายตัวของการพัฒนาค่อนข้างมาก โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจสูง จากภาคเกษตรกรรมไปสู่ภาคอุตสาหกรรมการค้า และการบริการมากขึ้น โดยใช้ปัจจัยความได้เปรียบในด้านแรงงาน การเป็นศูนย์รวมวัตถุถิบ การเป็นศูนย์กลางการคมนาคม และความพร้อมในด้านปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดจนความพร้อมในด้านของสถาบันการเงินที่จะให้การสนับสนุน ในขณะที่โครงสร้างเศรษฐกิจภาคการเกษตรนั้น ถึงแม้ว่าจะเป็นแหล่งที่มาของรายได้หลักของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในจังหวัดก็ตาม แต่ก็มีอัตราการขยายตัวในลักษณะลดถอย โดยมีแนวโน้มที่จะลดความสำคัญและบทบาทลง ทั้งนี้เนื่องจากการผลิตในภาคเกษตรกรรมส่วนใหญ่จะอาศัยธรรมชาติเป็นหลัก ซึ่งมีความแปรปรวนสูง ในขณะเดียวกันแรงงานภาคเกษตรกรรมมีจำกัด เนื่องจากส่วนใหญ่จะเคลื่อนย้ายแรงงานออกไปสู่ภายนอกภาคการเกษตรมากขึ้น

ในด้านสังคมจะพบว่า ตามชุมชนมีความหนาแน่นสูง และเริ่มมีแนวโน้มของการเป็นชุมชนเมืองมากขึ้น โดยมีประชากรเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ชนบทประชากรเริ่มจะลดน้อยลงตามลำดับ โดยส่วนใหญ่จะเป็นวัยเด็กและผู้สูงอายุ

นอกจากนี้ ในส่วนการส่งเสริมและสนับสนุนโดยภาครัฐ จะพบว่า ได้มีการจัดตั้งส่วนราชการต่างๆ เพิ่มขึ้นตามลำดับ เพื่อรองรับการขยายตัวของความเจริญในการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนจังหวัด ปัจจุบันนี้มีส่วนราชการต่างๆ ทั้งระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่มีที่ตั้งอยู่ในจังหวัด ขอนแก่นประมาณ 250 หน่วยงาน ที่จะทำหน้าที่ในการให้การส่งเสริมและสนับสนุนต่อการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นในอนาคตต่อไป

⌚ การประเมินศักยภาพด้านการพัฒนา

1. สภาพแวดล้อมภายใน

จุดแข็ง

- (1) มีทำเลที่ตั้งเหมาะสม โดยตั้งอยู่ต่อนอกกลางของภูมิภาค และเป็นเมืองประดิษฐ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ซึ่งจะทำให้สามารถเชื่อมโยงกับจังหวัดต่างๆ ในภูมิภาคได้
- (2) มีความเหมาะสมในด้านภายในพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติ ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ทั้งในภาคอุตสาหกรรม และภาคเกษตรกรรม กล่าวคือ
- ⇒ เป็นพื้นที่ซึ่งไม่มีอยู่ในเขตอิทธิพลของลุมมารสูมโดยตรง
 - ⇒ มีทรัพยากรธรรมชาติประเภทแร่ธาตุที่ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์
- เพื่อการพัฒนาหลายประเภท เช่น ทองแดง และยูเรเนียม ที่ อ.ภูเวียง
- ⇒ มีลุ่มน้ำตามธรรมชาติไหลผ่านหลายสาย ที่สำคัญได้แก่ ลำน้ำพอง ลำน้ำชี และลำน้ำเขียน
- (3) เนื่องจากปัจจุบันองค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดขอนแก่นที่มีฐานะเป็นเมืองหลักของการพัฒนา จึงมีความพร้อมในด้านของปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ และการติดต่อสื่อสารและโทรคมนาคมที่หลากหลาย และมีความพร้อมที่จะพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลของการดำเนินโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานของ ซึ่งได้แก่ การขยายช่องทางหลวงขึ้นใหม่ 2 ช่องทาง เป็น 4 ช่องทาง
- (4) เป็นฐานการผลิตเดิมในภาคอุตสาหกรรมเกษตร และคงรักษาไว้ได้มีมติ เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2537 ให้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยดำเนินการจัดตั้งนิคม

อุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนขึ้นที่จังหวัดขอนแก่น จากรถนีดังกล่าว เป็นส่วนสำคัญที่จะผลักดันและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการอย่างขึ้น

(5) เป็นแหล่งศูนย์กลางด้านการพลังงานของภูมิภาค โดยเป็นที่ตั้งของการผลิตไฟฟ้าระบบนาโนและก๊าซธรรมชาติ และยังเป็นศูนย์กลางที่ตั้งคลังน้ำมันของอาเซียนแห่งประเทศไทย (ปตท.)

(6) มีทรัพยากรด้านแรงงานเป็นจำนวนมากโดยเฉลี่ยประมาณ 1.4 ล้าน คน เป็นร้อยละ 82 ของประชากรทั้งจังหวัด

(7) มีอัตราภาระการเจริญเติบโตและการพัฒนาสูงเฉลี่ยปีละประมาณ 7.5 ต่อปี โดยเฉพาะการเจริญเติบโตในโครงสร้างการผลิตนอกรากการเกษตรฯ

จุดอ่อน

(1) วัตถุดิบทางการเกษตรในพื้นที่ที่จะสนับสนุนในการเป็นฐานการผลิตมีจำนวนไม่แน่นอน และมีมาตรฐานคุณภาพต่ำ

(2) แรงงานมีการเคลื่อนย้ายสูง และเป็นแรงงานที่มีคุณภาพทางทักษะผู้มีอาชีวศึกษาแรงงานต่อ

(3) ในภาคการเกษตรขาดแคลนแรงงาน เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคการเกษตรในต่างถิ่น

(4) การผลิตในภาคการเกษตรส่วนใหญ่อาศัยธรรมชาติเป็นหลัก และมีความแปรปรวนทางธรรมชาติสูง ทำให้เกษตรกรมีภาวะความเสี่ยงในการประกอบอาชีพทางการเกษตรมาก

(5) บริมาณน้ำที่ใช้ในการเกษตรและอุตสาหกรรมมีไม่เพียงพอ และมีปัญหาในด้านคุณภาพและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ

(6) เกษตรกรส่วนใหญ่ยากจน มีความรู้น้อย และมีหนี้สินมาก ส่งผลให้การพัฒนาผลิตในภาคเกษตรที่จะนำมาเป็นวัตถุดิบในการพัฒนานำเข้าจำกัดในด้านบริมาณ

(7) ระบบการคมนาคมขนส่งที่เป็นการเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดขอนแก่น กับจังหวัดที่เป็นเมืองหลักของภูมิภาคต่างๆ ยังไม่สะดวก และยังไม่มีการเชื่อมโยงระบบคมนาคมขนส่งทางรถไฟฟ้าทางเครื่องบิน

(8) ตลาดกลางในกรุงเทพมหานครและชื่อขายผลผลิตทางการเกษตรมีน้อย และไม่มีคลังสินค้าสำหรับเป็นศูนย์กลางรวมและกระจายสินค้า

(9) แหล่งชุมชนที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมการพัฒนาอยู่ห่างไกลกัน ทำให้ต้นทุนการลงทุนในด้านปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานเพื่อร่วมรับการพัฒนาสูง

(10) ระบบโครงสร้างพื้นฐานในการคุณภาพตามมาตรฐานส่งในเขตชนบทไม่สะดวก และ
กระจายไม่ทั่วถึง เป็นคุปสรุคและข้อจำกัดในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรสูตรลัด

2. ด้านองค์กรและการบริหาร

จุดแข็ง

(1) เป็นท้องถิ่นขนาดใหญ่มีพื้นที่ครอบคลุมทั้งจังหวัดที่เป็นเมืองหลักและเมือง
ศูนย์กลางของการพัฒนาในภูมิภาค

(2) เป็น 1 ใน 9 จังหวัดศูนย์กลางของการพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาค

(3) เป็นจังหวัดเป้าหมายที่รับบาลกกลางให้ความสำคัญ

(4) มีส่วนราชการต่างๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก

(5) มีการประสานระหว่างส่วนราชการในองค์กรเป็นอย่างดี

(6) บุคลากรองค์กรในภาครัฐและภาคเอกชน ส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้

ความสามารถ มีคุณภาพ และเป็นคนในท้องถิ่นหรือจังหวัดใกล้เคียง

(7) บุคลากรทั้งภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดมีโอกาสได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกันบ่อยครั้ง
เนื่องจากการเป็นศูนย์กลางของการประชุม อบรม สัมมนา

(8) มีงบประมาณในการบริหารมาก ทั้งงบประมาณของส่วนราชการต่างๆ และ
เงินอุดหนุนในฐานะเป็นเมืองหลักของการพัฒนาที่รับบาลกกลางให้ความสำคัญ

จุดอ่อน

(1) มีพื้นที่กว้างใหญ่มากเกินไป ทำให้เป็นคุปสรุคต่อการบริหาร การปกครอง
และการพัฒนา

(2) การประสานงานยากและใช้เวลา เนื่องจากมีส่วนราชการมาก

(3) หลายหน่วยงานมีการทำงานในลักษณะที่ซ้ำซ้อน และไม่มีความชัดเจนในบทบาท
และการกิจหน้าที่

(4) ระบบข้อมูลเพื่อการบริหาร การปกครอง และการพัฒนา ยังไม่มีระบบที่ดีใน
การจัดเก็บและการนำมายใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะขาดแคลนศูนย์ข้อมูลกลางที่จะใช้ประกอบการ
ตัดสินใจ

(5) การบริหารงานขององค์กรต่างๆ ส่วนใหญ่มีเป้าหมายทิศทางในการทำงาน
เพื่อตอบสนองนโยบายส่วนกลางมากกว่ามุ่งแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่

(6) บุคลากรในองค์กรส่วนใหญ่ขาดความมั่นใจ อารมณ์ร้อน และความคิดริเริ่มในการ
ปฏิบัติงาน โดยมากจะเป็นการปฏิบัติงานตามที่ส่วนกลางสั่งการ

(7) ระเบี่ยนกฎหมายในการปฏิบัติงานมีมาก และไม่เอื้อประโยชน์ต่อกับการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา

(8) อุปกรณ์เครื่องมือในการบริหารและปฏิบัติงานขององค์กรส่วนมากจะมีสภาพชำรุด มีประสิทธิภาพในการใช้งานต่ำ และเทคโนโลยีไม่ทันสมัย

(9) ในแต่ละองค์กรมีบุคลากรที่มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้เทคโนโลยีสูงน้อย

วิสัยทัศน์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ยังมีลักษณะเป็นการกำหนดนโยบายแนวทาง แผนงาน โครงการในการพัฒนาท้องถิ่นนี้ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 - 2549) ยุทธศาสตร์เร่งด่วนตามนโยบายของรัฐบาล จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ไว้ดังนี้

" แก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่ สร้างศักยภาพการแข่งขัน ด้านเศรษฐกิจ พัฒนาทุนนุชย์ มีระบบบริหารจัดการที่ดี และพัฒนาโครงข่ายทางสู่เดินทางหลัก "

ภารกิจหลัก

เนื่องจากองค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นอยู่ในพื้นที่เดียวกับจังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีฐานะเป็นเมืองหลักและเมืองศูนย์กลางของการพัฒนาในภูมิภาคตามนโยบายรัฐบาล ในขณะเดียวกัน ก็มีอัตราการเจริญเติบโตของการพัฒนาอยู่ในระดับสูงกว่าองค์กรบริหารส่วนจังหวัดอื่นในภูมิภาค เดียวกัน ผลของการพัฒนาได้ก่อให้เกิดแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของการพัฒนา องค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นเป็นอย่างมาก ในด้านเศรษฐกิจแนวโน้มของโครงสร้างทางการผลิตกำลังถูกเปลี่ยนแปลงไปสู่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ และตามพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด 2540 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ได้กำหนดภารกิจหน้าที่ให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดครอบคลุมการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาครบทุกด้าน ประกอบกับความได้เปรียบขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดอื่นๆ คือเป็นเมืองหลัก การมีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม และเป็นศูนย์กลางของการบริหาร การศึกษา การคุณภาพ มาเป็นปัจจัยที่จะสนับสนุนการพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การบริหาร การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทั้งชุมชนเมืองและชนบท ให้มี ความเจริญทางวัฒนธรรมและทางจิตใจในการพัฒนามากขึ้น

กรอบนโยบายของพระราชนูญติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วน
จังหวัด

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ.2542 บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด คือ¹⁾
ม.45 องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจกรรมในเขตองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

- 1) ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย
- 2) จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำ
แผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะกรรมการร่วมตั้งให้
- 3) สนับสนุนสภาพัฒนาและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- 4) ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาพัฒนา และราชการ
ส่วนท้องถิ่นอื่น
- 5) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาพัฒนา และราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
- 6) อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วน

จังหวัด พ.ศ.2498 เนพะภายในเขตสภาพัฒนา

- 7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ
ท้องถิ่น
- 9) จัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการท้องถิ่นที่อยู่ในเขต
องค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกัน
ดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

10) จัดทำกิจการอื่นได้ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น
กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

11) บรรดาอำนาจหน้าที่ได้ชี้เป็นของราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วน
ภูมิภาคอาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น พ.ศ.2542 บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มีดังนี้

ม.17 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณสุข
เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

- 1) จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนา
จังหวัด ตามระเบียบที่คณะกรรมการร่วมตั้งกำหนด

- 2) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- 3) การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นอื่น

- 4) การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- 5) การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 6) การจัดการศึกษา
- 7) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- 8) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- 9) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- 10) การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม
- 11) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม
- 12) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ
- 13) การจัดการและดูแลสถานีขันส่งทั้งทางบกและทางน้ำ
- 14) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- 15) การพานิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเอง หรือร่วมกับบุคคลอื่น หรือจากสหการ
- 16) การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำ ที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

- 17) การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง
- 18) การส่งเสริมการกีฬา Jarvis ประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
- 19) การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุม

โรคติดต่อ

- 20) การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ
- 21) การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร
- 22) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 23) จัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด
- 24) จัดทำกิจการได้ดีเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ที่อยู่ในเขต และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือ ให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- 25) สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นใน การพัฒนาท้องถิ่น

26) การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

27) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก ศตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

28) จัดทำกิจการอื่นไดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด

29) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

และตามประกาศคณะกรรมการกระทรวงฯ กำหนดให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ 13 สิงหาคม 2546 กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ลักษณะของการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดในการให้บริการสาธารณูปโภคในเขตจังหวัด

(1) ดำเนินงานในโครงการที่มีขนาดใหญ่ที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด

(2) เป็นการดำเนินงานที่ปรากฏถึงกิจกรรมที่เป็นภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ที่มุ่งต่อประโยชน์ของท้องถิ่นหรือประชาชนเป็นส่วนรวม และไม่เข้าไปดำเนินงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดสามารถดำเนินการได้เอง

(3) เข้าไปดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการในลักษณะที่มีความควบคุมต่อเนื่องหรือมีผู้ที่ได้รับประโยชน์ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า 1 แห่งขึ้นไป

ข้อ 2 ในการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดตามข้อ 1 องค์กรบริหารส่วนจังหวัดจะดำเนินการเพื่อให้เป็นไปในลักษณะดังนี้ คือ

(1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนจังหวัดโดยการสร้างและพัฒนาระบบการประสานแผนการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัด เพื่อนำไปสู่การใช้จ่ายบประมาณในการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสมดุลย์และคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ

(2) การก่อสร้างและบำรุงรักษาโครงการที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่หรือมีการเกี่ยวเนื่องกันหลายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือในลักษณะที่เป็นเครือข่ายหลักในการเชื่อมโยงกับแผนงานโครงการที่ดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด

(3) การจัดการศึกษา สาธารณสุข การสังคมส่งเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้กับประชาชนในระดับจังหวัด และไม่เป็นการข้ามกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นใน จังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายศักยภาพและส่งเสริมต่อผลลัพธ์ในการพัฒนาการศึกษา สาธารณสุข การสังคม-ส่งเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นอื่นในจังหวัด

(4) การส่งเสริม Jarvis ประเพณี วัฒนธรรม การท่องเที่ยว การส่งเสริมการลงทุน และพัฒนาระบบท่องเที่ยวของจังหวัด

(5) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทำหน้าที่เป็นองค์กรหลักในการกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูลรุ่ม การดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด

(6) ให้บริการด้านเทคนิค วิชาการ เครื่องมือ เครื่องจักรกล บุคลากร แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด

(7) ดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมถ่ายโอนที่องค์กรบริหารส่วนจังหวัด " มีหน้าที่ที่ต้องทำ "

ข้อ 3 การสนับสนุนงบประมาณให้แก่ราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค จะกระทำได้แต่เฉพาะกรณีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่จะต้องดำเนินการเอง แต่ไม่สามารถดำเนินการเองได้ เช่นจากเป็นงานปฏิบัติซึ่งจะต้องใช้เทคโนโลยีวิชาการสูง และหน่วยงานของรัฐนั้นมีความสามารถที่จะดำเนินการได้ดีกว่า และผลของการให้การสนับสนุนนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด

การสนับสนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด จะกระทำได้ในกรณีที่เร่งด่วน และจำเป็นหากไม่ดำเนินการจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประชาชน

การให้การสนับสนุนแก่ประชาชน องค์กรประชาชน ควรเป็นไปในลักษณะของการส่งเสริมความสามารถในการ โดยใช้ศักยภาพของตนเองในการบริหารจัดการในลักษณะของการร่วมมือร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ โดยไม่ให้การสนับสนุนในลักษณะของการให้สิ่งของ หรือการเข้าไปดำเนินการแทน

ข้อ 4 หากมีปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินงานตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดตามที่กำหนดไว้ในข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทำหน้าที่ในการนิจฉัย และดำเนินการตามประกาศนี้

พันธกิจ

พัฒนาคนทั้งร่างกาย จิตใจ และสมรรถภาพ การพัฒนาชุมชนบทให้เข้มแข็งควบคู่ไป กับการพัฒนาการเมือง การบริหาร การปกครองส่วนท้องถิ่น นำพาวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น สนับสนุนการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมควบคู่กับการส่งเสริมการผลิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งพัฒนาและพัฒนาฯในภาคีชีวภาพการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืนต่อไป

จากการกิจหลักดังกล่าว องค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นเป็นศูนย์กลางของ การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภูมิภาค และเพื่อให้บรรลุพันธกิจหลักดังกล่าว จึงกำหนด จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด ขอนแก่น

วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

1. เพื่อพัฒนาการเมืองการบริหารและการปกครองท้องถิ่นให้เข้มแข็งและได้เด่น
2. เพื่อมุ่งเน้นการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด
3. เพื่อพัฒนารายได้และส่งเสริมอาชีพของประชาชนรวมทั้งพัฒนาด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ
4. เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางนโยบายการพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดในอนาคต
5. เพื่อเป็นการกำหนดและตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะดำเนินงานอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด คราวเป็นผู้ดำเนินงานหรือรับผิดชอบ
6. เพื่อให้การพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด เป็นไปโดยสอดคล้องกับสภาพ ปัจจัยและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ในกรุงเทพมหานครที่จะกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและ พัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่น ตามภารกิจอำนวย หน้าที่ที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง
7. เพื่อร่วมความคิดเห็นและความร่วมมือของทุกฝ่าย ตลอดจนการมีส่วนร่วมของ ประชาชนให้ประสานและสอดคล้องกันในการดำเนินงาน เพื่อให้มีการระดมเชื้อทรัพยากรที่มีอยู่ใน พื้นที่มาใช้ในการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนา

ຢູ່ທອດສາສຕ່ຣີ/ກລຢູ່ທົ່ງ

ໃນການພັດນາອາງຄົກການບວງຫາຮ່ວມຈຳນວຍຂອນແກ່ນ ເພື່ອໃຫ້ບວງລຸກາກົງຈະລັກແລະວັດຖຸປະສົງ
ໂດຍຈາມ ຈຶ່ງໄດ້ກຳຫົວດູກຢູ່ທອດສາສຕ່ຣີການພັດນາຂອງອາງຄົກການບວງຫາຮ່ວມຈຳນວຍຂອນແກ່ນ ດັ່ງນີ້

1. ຢູ່ທອດສາສຕ່ຣີການແກ້ໄຂປັບປຸງຫາຄວາມຍາກຈານ
2. ຢູ່ທອດສາສຕ່ຣີການພັດນາເນື່ອງແລະຊຸມໜັນອ່າຍ່າງຍິ່ນ
3. ຢູ່ທອດສາສຕ່ຣີການພັດນາຄັກຍາພກກາຮ່າງຂ່າຍຫາງເສຽງສູງກິຈ
4. ຢູ່ທອດສາສຕ່ຣີການພັດນາທຸນມຸນໝູ່ຍົງ
5. ຢູ່ທອດສາສຕ່ຣີກາຮ່າງຈັດຮະບບການບວງຫາຮ່າງຈັດກາຮ່າງ
6. ຢູ່ທອດສາສຕ່ຣີກາຮ່າງທ່ອງເທິ່ງ
7. ຢູ່ທອດສາສຕ່ຣີກາຮ່າງຈັດກາຮ່າງທີ່ພົມພາກຮ່າງຮ່າມສົ່ງແວດລໍ້ອມ

ຈາກຢູ່ທົ່ງສາສຕ່ຣີການພັດນາຂອງອາງຄົກການບວງຫາຮ່ວມຈຳນວຍຂອນແກ່ນທີ່ກ່າວມາ ທີ່ຈຶ່ງເປັນ
ແນວທາງໃນການພັດນາອາງຄົກການບວງຫາຮ່ວມຈຳນວຍຂອນແກ່ນໃຫ້ສອດຄລ້ອງກັບວິສัยທັກນີ້ແລະກາກົງຈະລັກຂອງ
ອາງຄົກການບວງຫາຮ່ວມຈຳນວຍຂອນ ດັ່ງນີ້

ກາງກິຈທີ 1 ພັດນາຮະບບງານໃນອົງຄົກໃໝ່ປະສິທິກາພ

ຈາກກາງກິຈທີ 1 ເປັນການນຳເຂົ້າຢູ່ທອດສາສຕ່ຣີກາຮ່າງຈັດຮະບບການບວງຫາຮ່າມາໃໝ່ເປັນ
ແນວທາງໃນການພັດນາອາງຄົກການບວງຫາຮ່ວມຈຳນວຍຂອນແກ່ນ ແລະເປັນການນຳມາໃໝ່ໃນຮູ່ປຸ້ອງ
ແຜນພັດນາຂຶ້ນຄວາມສາມາດຂອງອົງຄົກປົກກອງສ່ວນທົ່ວອົນດີນດ້ານຮະບບງານ ດ້ານການບວງຫາຮ່າງຈັດກາຮ່າງ
ແລະດ້ານກາຮ່າງພັດນາອາງຄົກກາຮ່າງ

ກາງກິຈທີ 2 ມຸ່ງເນັ້ນການບວງຫາຮ່າງປະຊາບດ້ວຍຄວາມຮວດເວົວ ສ້າງຄວາມປະທັບໃຈໃໝ່ແກ່
ຜູ້ຮັບບວງຫາຮ່າງ ປົງປົງບັດຈານດ້ວຍຄວາມປົງປົງໃສ ແລະເປີດໃອກາສໃຫ້ປະຊາບເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມໃນການບວງຫາຮ່າງ
ຈັດກາຮ່າງ

ຈາກກາງກິຈທີ 2 ເປັນການນຳເຂົ້າຢູ່ທອດສາສຕ່ຣີກາຮ່າງຈັດຮະບບການບວງຫາຮ່າມາໃໝ່ ແລະຢູ່ທອດສາສຕ່ຣີ
ການພັດນາຊຸມໜັນເນື່ອງຍ່າງຍິ່ນນາມາໃໝ່ເປັນແນວທາງໃນການພັດນາອາງຄົກການບວງຫາຮ່ວມຈຳນວຍຂອນແກ່ນ
ເພື່ອໃຫ້ສອດຄລ້ອງກັບແຜນພັດນາຂຶ້ນຄວາມສາມາດຂອງອົງຄົກປົກກອງສ່ວນທົ່ວອົນດີນດ້ານການບວງຫາຮ່າງ
ຈັດກາຮ່າງ ດ້ານກາຮ່າງຈັດອົງຄົກ ດ້ານຮະບບງານ ແລະດ້ານບຸຄລາກາຮ່າງ

ກາງກິຈທີ 3 ມຸ່ງເນັ້ນການພັດນາບຸຄລາກາຮ່າງທຸກຮະດັບຍ່າງເປັນຮະບບ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດປົງປົງບັດ
ກາງກິຈໄດ້ຍ່າງມີປະສິທິກາພແລະຄ່າຍຫອດຄວາມຮູ້ແລະເທັກໂນໂລຢີທີ່ທັນສມັຍໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ ເພື່ອ
ຄ່າຍຫອດສູ່ປະຊາບຕ່ອງໄປ

ຈາກກາງກິຈທີ 3 ເປັນການນຳເຂົ້າຢູ່ທອດສາສຕ່ຣີການພັດນາດ້ານກາຮ່າງພັດນາທຸນມຸນໝູ່ຍົງແລະດ້ານ
ກາງຈັດຮະບບການບວງຫາຮ່າງຈັດກາຮ່າງທີ່ມາໃໝ່ເປັນແນວທາງ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄລ້ອງກັບແຜນພັດນາຂຶ້ນ

ความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านองค์กร และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจัยหลักสู่ความสำเร็จ

1. พัฒนาบุคลากรทุกระดับอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. สร้างระบบการสื่อสาร การรายงานและการรับฟังปัญหาข้อคิดเห็นจากประชาชน เพื่อนำมายกระหึ่งระบบงาน
3. สร้างการยอมรับจากผู้รับบริการ ผู้บริหาร และผู้ประกอบธุรกิจทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และเกษตรกรรม
4. การสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผู้บริหารระดับสูง
5. พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในทุกด้าน
6. พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย
7. เพื่อให้ประชาชนได้รับความพึงพอใจในการได้รับการบริการจากบุคลากรขององค์กร บริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	กลยุทธ์
1. เพื่อพัฒนาการเมืองการบริหารและการปกครองท้องถิ่นให้เข้มแข็งและโดยเด่น	1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองทุกชั้นตอนอย่างมีอิสระ 1.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้ข้าราชการในองค์กรดำเนินงานอย่างเป็นกลาง โปร่งใส ซื่อสัตย์ และเป็นอิสระ
2. เพื่อมุ่งเน้นการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรการบริหารส่วนจังหวัด	2.1 ฝึกอบรมส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้ตระหนักรถึงสิทธิหน้าที่ โดยอาศัยหลักการบริหารจัดการที่ดี 6 ประการ 2.2 ส่งเสริมและสนับสนุนเงินงบประมาณให้ชุมชนถ่ายโอนอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับภารกิจที่ถ่ายโอน
3. เพื่อพัฒนารายได้และส่งเสริมอาชีพของประชาชนรวมทั้งพัฒนาด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ	3.1 ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของชุมชน 3.2 พัฒนาการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการผลิตทางการเกษตร
4. เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางนโยบายการพัฒนาขององค์กรการบริหารส่วนจังหวัดในอนาคต	4.1 ส่งเสริมและพัฒนาการด้านการบริหารจัดการของอบจ. ให้เป็นไปตามกรอบและทิศทางการบริหาร
5. เพื่อเป็นการกำหนดและตัดสินใจลงหน้าว่าจะดำเนินงานอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด ใครเป็นผู้ดำเนินงานหรือรับผิดชอบ	5.1 ส่งเสริมและพัฒนาด้านบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ
6. เพื่อให้การพัฒนาขององค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เป็นไปโดยสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ในกรุงเทพมหานครที่จะกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา และพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม การเมือง การบริหาร การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่น ตามภารกิจอำนาจหน้าที่ที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง	6.1 ส่งเสริมและพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา
7. เพื่อร่วมความคิดเห็นและความร่วมมือของทุกฝ่าย ตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ประสานและสอดคล้องกันในการดำเนินงาน เพื่อให้มีการระดมใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่มาใช้ในการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนา	7.1 ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการทุกด้าน 7.2 เพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพในทุกด้านเพื่อเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา

แผนแม่บท 4 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 - 2551) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

แผนผังที่ 4 บัญชีรายรับ-จ่ายประจำปี พ.ศ. 2548 - 2551

แผนแม่บท 4 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 - 2551) ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

ส่วนราชการประจำปัจจุบัน	วิสัยทัศน์ (Vision)	ภารกิจ (Mission)	วัตถุประสงค์ (Objective)	เป้าหมาย (Target)	ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ (Strategies)	ปัจจัยลักษณะสำเร็จ ¹ (Key Success Factors)
ราษฎรกรุงไทยและสหภาพมนุษย์ และภาคราชชุมชน/ส่วนหมู่ฯ			ส่วนร่วมของประชาชน ให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง ในการค้าในภูมิภาคอาเซียน	โครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจท่องเที่ยว และการเมืองที่มีความเข้มแข็ง และการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ที่สำคัญที่สุด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ	เป็นศูนย์กลางในการพัฒนา	
6. ฝ่ายเศรษฐกิจและมนุษย์ด้วยการ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจท่องเที่ยวไปสู่ ภายนอกมาก และมีการ เชื่อมโยงอย่างแพร่หลายโดยใช้ ทุนน้ำที่มีความสามารถในการ พัฒนา ให้เกิด			น้ำที่มีความหลากหลาย ในภาคใต้ ที่มีความสามารถ ในการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ที่สำคัญที่สุด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ	โครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจท่องเที่ยว และการเมืองที่มีความเข้มแข็ง และการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ที่สำคัญที่สุด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ	7. เฟื่องฟูด้านความมั่นคงทาง คิตตี้เพลสและอาชญากรรม จัดยกระดับงานภารกิจ ส่วนร่วมของประชาชน ให้โปร่งใสและตรวจสอบได้	
7. ประเทศไทยที่สามารถยืน พื้นฐานที่ดี แข็งแกร่ง ทนทานในทุกด้าน ไม่ว่า ภัยใดๆ ก็ตาม จัดทำ โครงสร้างพื้นฐานที่ดี ให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง เศรษฐกิจและวัฒนธรรม ที่สำคัญ ที่สุดในภูมิภาคอาเซียน และการเมืองที่มีความเข้มแข็ง และการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ที่สำคัญที่สุด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ			โครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจท่องเที่ยว และการเมืองที่มีความเข้มแข็ง และการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ที่สำคัญที่สุด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ	โครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจท่องเที่ยว และการเมืองที่มีความเข้มแข็ง และการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ที่สำคัญที่สุด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ		
8. สนับสนุนส่วนหมู่บ้านที่ มีความหลากหลายทางชีวภาพ มาก ให้เชิงพาณิชย์ การค้า การบริการ และ อุตสาหกรรม ที่มีมาตรฐาน และมีความสามารถแข่ง โกร่งกับการพัฒนาภูมิภาค					ประปะบานสูงสุดในภาร พัฒนา	

แผนแม่บท 4 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๑) ขององค์กรปกครองส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

ရုပေါင်မြတ်စွာပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နည်း

แผน	สาระการเปลี่ยนแปลง	เหตุผลในการเปลี่ยนแปลง	การดำเนินงานของทีมบริจัย
1. เป้าหมายยังคงเดิม "ภายในปี 2552 ค่ายฯ จะนำเสนอสิ่งที่น่าสนใจในด้านเทคโนโลยีห้องเรียน ให้กับผู้บริหารและครุภัณฑ์ทางการศึกษาที่ต้องการพัฒนาตนอย่างไร ค่ายฯ และภาครัฐต้องหาทางออกที่ดีกว่านี้"	ทำให้ห้องเรียนที่สอนได้มาตรฐาน มีความทันสมัย แต่ไม่สามารถสนับสนุนการพัฒนาตัวเองได้ ดังนั้น ค่ายฯ จึงต้องนำเสนอสิ่งที่น่าสนใจในด้านเทคโนโลยีห้องเรียน ให้กับผู้บริหารและครุภัณฑ์ทางการศึกษาที่ต้องการพัฒนาตนอย่างไร ค่ายฯ และภาครัฐต้องหาทางออกที่ดีกว่านี้"	1. ศึกษาถึงการบริหารจัดการที่ดี ของค่ายฯ ที่มีอยู่แล้ว 2. แนะนำร่วมกับลูกจ้างที่ดี ของค่ายฯ ที่มีอยู่แล้ว	1. ศึกษาถึงการบริหารจัดการที่ดี ของค่ายฯ ที่มีอยู่แล้ว 2. แนะนำร่วมกับลูกจ้างที่ดี ของค่ายฯ ที่มีอยู่แล้ว

หมายเลข	สาระการนำเสนอ/ถ่ายทอด	เหตุผลในการนำเสนอ/ถ่ายทอด	การทํางานของทีมกิจกรรม
	ประบูรุ่งเรืองให้สอดคล้องกับวิถีสังคม ส่วนบุคคลโดย SWOT ANALYSIS และข้อมูล		

รายงานการปรับปรุงแผนแม่บท

ในส่วนของแผนแม่บท นักวิจัย อบจ.ขอนแก่นได้ทำการสำรวจข้อมูลเพื่อเป็น พื้นฐาน สำหรับการจัดทำแผนแม่บทและแผนเพิ่มขีดความสามารถในแต่ละด้านโดยใช้วิธีการ

- สำรวจจากเอกสารของ อบจ.ขอนแก่น
- สำรวจจากการลงพื้นที่
- สำรวจจากการรายงานต่างๆ ของ อบจ.ขอนแก่น

ข้อมูลบางส่วนได้รับจากการเข้าร่วมประชุมระหว่างนักวิจัยและผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของ อบจ.ขอนแก่น

ภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ของ อบจ.ตาม พรบ.องค์กรปกครองส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 และ พรบ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542

การสำรวจข้อมูลในระยะแรก ครอบคลุมปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคม พร้อมด้วยข้อมูล สถิติประกอบได้ดี แต่ขาดการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ทำให้มองไม่เห็นความสำคัญ/ ความรุนแรงของปัญหา ส่วนในด้านองค์กรก้มองในด้านอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเป็นหลัก ยัง ไม่ได้มองปัญหาทางด้านบริหารจัดการ

ทีมวิจัย อบจ.ขอนแก่นได้เสนอให้ใช้ SWOT Analysis เพื่อให้เห็นปัญหาสำคัญ/รุนแรง ด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งปัญหาด้านการบริหารจัดการ ปรากฏว่า นักวิจัย อบจ.ขอนแก่น มี ความรู้เรื่อง SWOT Analysis อยู่แล้ว เพียงแต่ไม่ได้นำมาใช้ในการหาปัญหาเท่านั้นเอง หลังจาก นั้นก็ได้มีการนำ SWOT Analysis ไปใช้ในการสำรวจข้อมูล เพื่อเป็น พื้นฐาน สำหรับการจัดทำ แผนแม่บท

ทีมวิจัย อบจ.ขอนแก่นเสนอให้ใช้ SWOT Analysis เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของ อบจ. ขอนแก่น ติดตามด้วยพันธกิจ จากนั้นก็กำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายและยุทธศาสตร์

ปัญหาแรกในการกำหนดวิสัยทัศน์ คือการขาดการใช้ SWOT Analysis ทำให้วิสัยทัศน์ ไม่ ก้าวไปและครอบคลุม เป็นการคิดเอาเองจากปัญหานางบประมาณ ประการ ทำให้พันธกิจแคบและ เนพะเจาะจง ไม่ครอบคลุมตามไปด้วย

ในการกำหนดวิสัยทัศน์ตอนแรก กำหนดว่า “พัฒนาขีดความสามารถในการทำงานเพื่อ บริการประชาชน สนับสนุนการพัฒนาด้านการศึกษาภาษาต่างประเทศ” หลังจากทำ SWOT Analysis แล้วเปลี่ยนเป็น “ภายในปี 2552 อบจ.ขอนแก่นมีความเป็นเลิศด้านบริหารจัดการ เพื่อ บริการประชาชนและเพื่อการพัฒนาสู่สากลที่ยั่งยืน” แล้วปรับครั้งสุดท้ายเป็น “แก้ไขปัญหาความ ยากจน พัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่ สร้างศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ พัฒนาทุนมนุษย์ มีระบบการบริหารจัดการที่ดีและพัฒนาโครงสร้างสีสันทางหลัก” หลังจากใช้ SWOT Analysis

และประเมินสถานการณ์เกี่ยวกับปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และบริหารจัดการแล้ว จึงกำหนด
วิสัยทัศน์ครอบคลุมปัญหาตามที่ได้ประเมินไว้ จึงเกิดความสอดคล้องกันระหว่างการประเมิน
ปัญหา และการสร้างวิสัยทัศน์ จากนั้นจึงให้จัดปรับพัฒนากิจกรรมประจำสังค์และยุทธศาสตร์ ให้
สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และสอดคล้องกับนโยบาย รวมทั้งแผนปฏิบัติการไป สำหรับ
แผนแม่บทของอบจ.ขอนแก่นเป็นแผน 4 ปี (ปีงบประมาณ 2548-2551)

3. แผนปฏิบัติการของ อบจ.ขอนแก่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้แผนกลยุทธ์ในการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม
2. เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของทุกส่วนราชการ ภายในองค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อเป็นแนวทางในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นกำหนดไว้
4. เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดแผนจัดสรรงบประมาณและแผนงบประมาณประจำปีขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

กรอบแนวคิด

ในการจัดทำโครงการและกิจกรรมการพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด และกลยุทธ์การพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด โดยให้ประชาชนได้รับความพึงพอใจและประโยชน์สูงสุดในท้องถิ่น

โครงการ/กิจกรรม

ตามแนวกลยุทธ์การพัฒนาที่กำหนดขึ้น โครงการที่ควรดำเนินการเพื่อสนับสนุนโครงการตามกลยุทธ์ทั้ง 5 ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาทุนมนุษย์ โดยจะมีโครงการย่อยภายใต้โครงการหลัก จำนวน 4 โครงการ คือ

1. การยกระดับการศึกษา ความรู้ และการใช้เทคโนโลยี

1.1 โครงการส่งเสริมการจัดตั้งสถาบันสอนภาษาต่างประเทศ

1.2 โครงการส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้จากประชาชนชาวบ้าน ชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.3 โครงการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต

1.4 โครงการจัดทำสื่อการเรียนการสอน และอุปกรณ์ในการศึกษา

2. การรักษาพื้นที่และเสริมสร้างทุนทางสังคมที่ดี

2.1 โครงการส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้เป็นครอบครัวผาสุข

2.2 โครงการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับผิดชอบต่อสังคม

3. การพัฒนาศักยภาพกำลังแรงงาน

3.1 โครงการจัดอบรมบุคลากรแรงงานให้มีศักยภาพ

3.2 โครงการจัดให้มีแรงงานในสาขาที่ขาดแคลน

4. เสริมสร้างสุขภาพอนามัยและมีหลักประกันสุขภาพทุกกลุ่มอายุ

4.1 โครงการจัดให้มีสถานที่ออกกำลังกาย

4.2 โครงการสนับสนุนการบริการด้านสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 2 การจัดระบบการบริหารจัดการ โดยจะมีโครงการอยู่ภายใต้โครงการหลัก

จำนวน 1 โครงการ คือ

1. สร้างเสริมระบบการบริหารจัดการกิจการบ้านเมืองที่ดี

1.1 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน

1.2 โครงการส่งเสริมบุคลากรในองค์กรให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการด้านการคลังและงบประมาณ ให้มี

ประสิทธิภาพ และไปร่วมกับ สามารถตรวจสอบได้ และมุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 3 การแก้ไขปัญหาความยากจน โดยจะมีโครงการอยู่ภายใต้โครงการหลัก จำนวน

5 โครงการ คือ

1. การเพิ่มศักยภาพและโอกาสของคนจนในด้านการพัฒนาอาชีพและรายได้

1.1 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นการสนับสนุนเกษตรกรให้มีการพัฒนาด้านการเกษตร

1.2 โครงการส่งเสริมสนับสนุนถ่ายทอดความรู้จากภาคภูมิชาวบ้านด้านการประกอบอาชีพและพัฒนารายได้ เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการประกอบอาชีพและพัฒนารายได้

1.3 โครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพและการประกอบอาชีพ เพื่อเน้นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ประชาชนและเน้นการพัฒนาอาชีพและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายและทันสมัยอยู่เสมอตามความต้องการของตลาด

2.การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจราษฎร์

2.1 โครงการส่งเสริมการฝึกอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนให้มีรายได้เพิ่มขึ้นและสามารถประกอบอาชีพได้

2.2 โครงการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ตามแนววิสาหกิจชุมชน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เสริม และเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้าน ให้คงอยู่ต่อไป

3.การพัฒนาระบบคุ้มครองสังคมแก่คนยากจนและผู้ด้อยโอกาส

3.1 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบการบริการพื้นฐานของรัฐ เพื่อให้การปฏิบัติงานและการบริการของรัฐมีประสิทธิภาพ และประชาชนได้รับการบริการที่เพียงพอใจ

3.2 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการ เป็นการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนและผู้ด้อยโอกาส

4.การยกระดับคุณภาพชีวิตคนยากจนและผู้ด้อยโอกาสด้านสุขภาพและสังคม

4.1 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างมาตรฐาน อุดหนุนทางการศึกษาในพื้นที่ยากจนเข้าระดับอุดมศึกษาเป็นการให้โอกาสด้านการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส และเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัว

5.ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการแก้ไขปัญหาความยากจนที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน

5.1 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำ “แผนชุมชนแบบมีส่วนร่วม” เป็นการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

5.2 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของแกนนำอาสาด้านต่างๆ เพื่อเป็นการฝึกอบรมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาเมืองและชุมชนอย่างยั่งยืน โดยมีโครงการย่อยภายใต้โครงการหลักจำนวน 5 โครงการ คือ

1.โครงการส่งเสริมและจัดทำผังเมืองทุกระดับ

1.1 ฝึกอบรมสนับสนุนการสร้างเครือข่ายภาคีด้านผังเมือง

2.การพัฒนาเพื่อยกระดับโครงข่ายการคมนาคมขนส่ง

2.1 โครงการปรับปรุงการคมนาคมเพื่อเชื่อมโยงสู่ถนนสายหลัก

2.2 โครงการปรับปรุงพัฒนาด้านสาธารณูปโภคสาธารณูปการ

3. การป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3.1 โครงการฝึกอบรมให้ประชาชนเกี่ยวกับปัญหาอุบัติภัยและอาชญากรรม

3.2 โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดระเบียบสังคม

3.3 โครงการจัดทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การป้องกันอุบัติภัย

4. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

4.1 โครงการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด

4.2 โครงการสนับสนุนการรณรงค์และประชาสัมพันธ์การเผยแพร่เกี่ยวกับยาเสพติด

5. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

5.1 โครงการส่งเสริมอนุรักษ์พื้นที่แหล่งธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

5.2 โครงการส่งเสริมประเพณีที่มีมาตั้งแต่古以来ในการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

5.3 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

5.4 โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการลดขยะและแยกขยะของโรงเรียนและชุมชน

กลยุทธ์ที่ 5 การพัฒนาการสร้างศักยภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจ โดยจะมีโครงการย่อย

ภายใต้โครงการหลัก จำนวน 4 โครงการ คือ

1. การสร้างศักยภาพการแข่งขันการเกษตร

1.1 โครงการส่งเสริมการแปลงป่าสินค้าทางการเกษตร

1.2 โครงการจัดหาสถานที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตร และผลิตภัณฑ์ OTOP

1.3 โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษ

2. การสร้างศักยภาพการแข่งขันด้านอุตสาหกรรม

2.1 โครงการส่งเสริมให้มีผู้ประกอบการรายใหม่

2.2 โครงการส่งเสริมสนับสนุนให้มีข้อมูลพื้นฐานในการลงทุน

3. การสร้างศักยภาพการแข่งขันด้านการค้าการบริหารและการส่งออก เพื่อพัฒนา

ขอนแก่นให้มีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ

3.1 โครงการสนับสนุนการประชาสัมพันธ์สินค้าด้านเทคโนโลยี (อินเตอร์เน็ต)

3.2 โครงการส่งเสริมการพัฒนาสินค้า OTOP ให้มีคุณภาพ เพื่อการส่งออก

4. การสร้างศักยภาพการแข่งขันการท่องเที่ยว

4.1 โครงการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดขอนแก่น

4.2 โครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว

កាលបូណ្ឌ	គ្រប់គ្រង	គ្រប់គ្រង	ការប្រចាំខែ	តម្លៃគ្រប់គ្រង	ផ្តល់ប្រាក់សម្រាប់
	3. ផែនអាសកម្មរាយការការសំនេរង់រាយ				
	3.1 ចំណុចរបស់គ្រប់គ្រងៗរាយការរាយប្រចាំខែ និង អ៊ីករាយរាយ	3.1.1 ផែនអាសកម្មរាយការប្រចាំខែ និង ចំណុចទាំងអស់	3,500,000	រ 2548 - 2550	តំបន់ប្រចាំខែនៅពេលវេលានៅក្នុង ចំណុចទាំងអស់
	3.2 ចំណុចដែរង់រាយប្រចាំខែ និងចំណុចទាំង អាជីវកម្ម	3.2.1 ផែនអាសកម្មរាយការប្រចាំខែ និង ចំណុចទាំងអស់	3,500,000	រ 2548 - 2550	តំបន់ប្រចាំខែនៅពេលវេលានៅក្នុង ចំណុចទាំងអស់
	4. សេវានគរោងស្ថាបុរាណ	4.1 ចំណុចសេវានគរោងស្ថាបុរាណ និងអ៊ីករាយស្ថាបុរាណ	4.1.1 កំណត់តម្លៃសេវានគរោងស្ថាបុរាណ និងអ៊ីករាយស្ថាបុរាណ	1,500,000	រ 2548 - 2550
		4.1.2 ចំណុចសេវានគរោងស្ថាបុរាណនៃក្រសួង ធនធាន	4.1.2 ចំណុចសេវានគរោងស្ថាបុរាណនៃក្រសួង ធនធាន		តំបន់ប្រចាំខែនៅក្នុង ចំណុចទាំងអស់
	4.2 សេវានគរោងស្ថាបុរាណ	4.2.1 ចំណុចសេវានគរោងស្ថាបុរាណ និងអ៊ីករាយស្ថាបុរាណ	4.2.1 ចំណុចសេវានគរោងស្ថាបុរាណនិងអ៊ីករាយ ស្ថាបុរាណ	1,500,000	រ 2548 - 2550
		4.2.2 គ្រប់គ្រងការត្រួតពិនិត្យការប្រចាំខែ	4.2.2 គ្រប់គ្រងការត្រួតពិនិត្យការប្រចាំខែ		តំបន់ប្រចាំខែនៅក្នុង ចំណុចទាំងអស់

ກາລຍຸດ	ໂຄຮງການ	ໂຄຮງການ	ກິຈຈະຮົມ	ງາປະກະມານ	ຂະພະເວລາ	ຕົວສັບ	ຜູ້ປະເມີດອານ
3. ກາຍະກຳໄຊໝາຫາ ຄວາມຍາກຈຸນ	1. ໂຄງການພື້ນຖານກາພແລະໂຄກສ ໝາຍືດ	1.1 ໂຄງການສັງເສົາມສັນຍາມກາງ ພື້ນໃນໄກພົນທານແນນໃຈຕະຫຼາກີ່ພອເຫືຍ ດໍາທອດຄວາມຮູ້ຈາກປາກຫຼົງກວ່ານີ້ ຕ້າມກາງປະກອບອາຫັນແລະພົມນາ ຮາຍືດ	1.1.1 ຜັກປະປົມໂຄງກາງວຽກແນງກຽມຂອງຮາຫຼາດ ຕະຫຼາກີ່ພອເຫືຍ 1.2.1 ອັນປະເປົດຫຼາຍດໍານາກາວົ້າພື້ນໃນກາງ ການຫຼັງຈາກ ໂດຍຜູ້ປະລະສົບການໄວ່ 1.2.2 ອັນປະປົມປາກຫຼົງກວ່ານີ້ພື້ນພູ້ ຕວາມຮູ້ການສົມາການ	30,000,000 2550	ຢູ່ 2548 - 2550	ຈຳນວນຄວັງເຮົາມີກົງໄວ້ໄດ້ ມາກກ່າວ່າຍາຍຈາຍຕິດໄປໜັງຂອຍຄະ 5 ຕົກປີ ຈຳນວນຂອງປະຈຸບັນກົງໄວ້ໄກ່ ຕວາມຮູ້ການສົມາການຕໍ່ການກາງ ເນັ້ນຕົກປິ່ງໃນກົງຄະລະ 5 ຕົກປີ	ກາຍແຜນ
2. ກາຍະກຳຈົກການ ຫຼັກຈົກການ	2.1 ໂຄງການສັງເສົາມກາງ ພື້ນໄດ້ແລະຄົດຮາຍຈ່າຍ	2.1.1 ອັນປະກາລົງສົງເກະພາບ ພື້ນສົງເກະພາບ 2.1.2 ອັນປະສົງເສົ້າມກາງເພັະປະຈຸດ ສິ່ງສັງຄົງ	10,000,000 2550	ຢູ່ 2548 - 2550	ຈຳນວນຄວັງເຮົາມີກົງໄວ້ໄດ້ ເພີ້ນຕົກປິ່ງຄະລະ 5 ຕົກປີ ຈຳນວນກະຍະຕົກກວ່ານີ້ ແລະອາງື່ອທີ່ໃຫ້ນັ້ນຂອຍຄະລະ 5 ຕົກປີ	ກາຍແຜນ	

ก ล ย ห ร ท	โ บ ร โ ร ภ า ร	ก ิ จ ร ช ร ມ	ง บ ประ ร ะ ຮ ະ ຍ ະ	ຮ ະ ຍ ະ ເ ວ ລ າ	ง บ ประ ร ะ ຮ ະ ຍ ະ	ຕ ະ ຫ ົວ ດ ັບ	ຜ ່ອ ນ ິ ຕ ຸ ໂ ປ ອ	
	3. ก າ ರ ພ ື ້ນ ນ າ ຮ ະ ບ ັ ນ ຕ ົ ມ ຕ ຣ ອ ອ ສ ັ ງ ຄ ມ ແ ກ ຄ ນ ພ າ ກ າ ຈ ຸ ນ ແ ແ ຜ ່ອ ອ ິ ອ າ ສ						ດຳ ເນ ເກ ລ ດ	
3.1	ໂ ຄ ຮ ອ ງ ກ າ ງ ສ ູ ງ ເ ໂ ຊ ງ ສ ູ ງ ນ າ ກ າ ງ ໄ ບ ປ ະ ປ ູ ທ າ ສ ູ ງ ສ ູ ງ ດ ີ ອ ິ ກ າ ງ ພ ະ ປ ະ ອ າ ກ າ ງ ພ ໍ ພ າ ນ ພ າ ນ ດ ັ ວ ິ ສ	3.1.1 ຜ ່ອ ດ ັ ມ ປ ະ ປ ູ ຕ ຣ າ ກ າ ງ ຕ ົ ມ ດ ັ ວ ິ ຖ ິ ດ ັ ວ ິ ແ ແ ລ າ ກ າ ງ ປ ະ ປ ູ ດ ັ ວ ິ ດ ັ ວ ິ ດ ັ ວ ິ 3.1.2 ຜ ່ອ ດ ັ ມ ຕ ້າ ກ າ ງ ກ າ ງ ທ າ ດ ັ ວ ິ ໂ ປ ະ ປ ູ ໂ ປ ະ ປ ູ	3,000,000 2550	ຢ ັ ງ 48 - 2550	ຢ ັ ງ 48 - 2550	ຢ ັ ງ 48 - 2550	ຢ ັ ງ 48 - 2550	
3.2	ສ ູ ງ ເ ເ ຮ ົ ມ ສ ູ ງ ສ ູ ງ ກ າ ງ ຈ ົ ດ ຕ ົ ມ ດ ັ ວ ິ ສ ູ ງ ດ ັ ວ ິ	3.2.1 ຈ ົ ດ ຕ ົ ມ ດ ັ ວ ິ ດ ັ ວ ິ ດ ັ ວ ິ ດ ັ ວ ິ ເ ຊ ້ ດ ັ ວ ິ 3.2.2 ຜ ່ອ ດ ັ ມ ທ າ ດ ັ ວ ິ ໂ ປ ະ ປ ູ ໂ ປ ະ ປ ູ ໂ ປ ະ ປ ູ ດ າ ເ ເ ຮ ົ ມ ດ ັ ວ ິ ໂ ປ ະ ປ ູ ໂ ປ ະ ປ ູ ໂ ປ ະ ປ ູ	3,000,000 2550	ຢ ັ ງ 48 - 2550	ຢ ັ ງ 48 - 2550	ຢ ັ ງ 48 - 2550	ຢ ັ ງ 48 - 2550	ຢ ັ ງ 48 - 2550
	4. ກ າ ຮ ຍ ກ າ ຮ ຍ ຕ ັ ປ ະ ປ ູ ມ າ ພ ົ ງ ທ ິ ຕ ົ ນ ຢ າ ກ າ ຈ ຸ ນ ແ ແ ຜ ່ອ ອ ິ ອ າ ສ ັ ງ ກ າ ພ ແ ລ ະ ສ ັ ງ ຕ ົ ມ	4.1.1 ສ ູ ງ ເ ເ ຮ ົ ມ ສ ູ ງ ສ ູ ງ ກ າ ງ ພ ະ ປ ະ ອ າ ດ ັ ວ ິ ບ ຸ ດ ັ ວ ິ ດ ັ ວ ິ ດ ັ ວ ິ ດ ັ ວ ິ ດ ັ ວ ິ ເ ຊ ້ ດ ັ ວ ິ ໂ ປ ະ ປ ູ ໂ ປ ະ ປ ູ ໂ ປ ະ ປ ູ	3,000,000 2550	ຢ ັ ງ 48 - 2550	ຢ ັ ງ 48 - 2550	ຢ ັ ງ 48 - 2550	ຢ ັ ງ 48 - 2550	
		4.1.2 ຜ ່ອ ດ ັ ມ ກ າ ງ ພ ົ ງ ດ ັ ວ ິ ໂ ປ ະ ປ ູ ເ ຊ ້ ດ ັ ວ ິ ໂ ປ ະ ປ ູ ໂ ປ ະ ປ ູ						
		4.1.3 ພ ະ ດ ັ ວ ິ ດ ັ ວ ິ ດ ັ ວ ິ ດ ັ ວ ິ ທ ຸ ກ າ ອ ະ ຕ ັ ປ ະ ປ ູ ຕ ົ ມ ຕ ົ ນ						
		ຄ ວ າ ມ າ ມ າ						

កាលបូណ្ឌ	គ្រងការ	ការចរោះ	ប្រភេទមាន	តាមលេខលក្ខណៈ	ផ្តល់បន្ទីជាមុខ
	3. ការប្រើប្រាស់និងអនុវត្តន៍ការងារ ដែលបានបង្កើតឡើង			ខែ 2548 - 2550	
3.1	គ្រងការដែលបានបង្កើតឡើង ក្នុងការប្រើប្រាស់និងអនុវត្តន៍ការងារ បានបង្កើតឡើង	3.1.1 ឥតគិតការងារនៃក្រសួងយុវជន ប្រចាំខែតាំងអំពីការប្រើប្រាស់និងអនុវត្តន៍ការងារ ឬការងារនៃក្រសួងយុវជន ឬការងារនៃក្រសួងយុវជន	6,500,000	ចំណេះរាយក្រឹង/មូលដ្ឋាន	តាមការប្រើប្រាស់និងអនុវត្តន៍ការងារ
3.2	គ្រងការសំនើនិមួននៃក្រសួងយុវជន ក្នុងការប្រើប្រាស់និងអនុវត្តន៍ការងារ	3.2.1 ឥតគិតការងារនៃក្រសួងយុវជន ប្រចាំខែតាំងអំពីការប្រើប្រាស់និងអនុវត្តន៍ការងារ ឬការងារនៃក្រសួងយុវជន		ចំណេះរាយក្រឹង/មូលដ្ឋាន	តាមការប្រើប្រាស់និងអនុវត្តន៍ការងារ
3.3	ឥតគិតការងារដែលបានបង្កើតឡើង ប្រចាំខែតាំងអំពីការប្រើប្រាស់និងអនុវត្តន៍ការងារ	3.3.1 ឥតគិតការងារដែលបានបង្កើតឡើង ក្នុងការងារនៃក្រសួងយុវជន		ចំណេះរាយក្រឹង/មូលដ្ឋាន	តាមការប្រើប្រាស់និងអនុវត្តន៍ការងារ
	4. ការប្រើប្រាស់និងអនុវត្តន៍ការងារ យាត់សេវាដី	4.1 ផែកប្រើប្រាស់និងអនុវត្តន៍ការងារ យាត់សេវាដី	4.1.1 ឥតគិតការងារនៃក្រសួងយុវជន ឬការងារនៃក្រសួងយុវជន	ចំណេះរាយក្រឹង/មូលដ្ឋាន	តាមការប្រើប្រាស់និងអនុវត្តន៍ការងារ
		4.2 ផែកប្រើប្រាស់និងអនុវត្តន៍ការងារ យាត់សេវាដី	4.2.1 ផែកប្រើប្រាស់និងអនុវត្តន៍ការងារ ឬការងារនៃក្រសួងយុវជន	ចំណេះរាយក្រឹង/មូលដ្ឋាន	តាមការប្រើប្រាស់និងអនុវត្តន៍ការងារ
			4.2.2 កំស្គាល់នាថ្នូរពាណិជ្ជកម្មយុវជន		

ກລຍະຫຼອດ	ໂຄຮງການ	ກົດຮຽນ	ຈຳກະນຸມານີ້	ຂະພະເວລາ	ຕົວສົ່ງ	ຜູ້ປົກສອບ
1.3 ສັນຕິພາບຄູກັດໄກປະຍາດສາງພົມ	1.3.1 ສັນຕິພາບຄູກັດໄກປະຍາດສາງພົມ	2,500,000	ຢູ່ໄດ້ມີຜູ້ປົກສອບຕໍ່ກາງຕູດສາງພົມ	ຢູ່ໄດ້ມີຜູ້ປົກສອບຕໍ່ກາງຕູດສາງພົມ	ກອງແຜນ	ກອງແຜນ
2. ການສ້າງຕັ້ງຍາພາກແຫ່ງໜັ້ນດ້ານ ອຸທະສາກອກຮອມ	2.1 ສັນຕິພາບໃໝ່ຜູ້ປະກອບກາງວາຍໃໝ່ 2.2 ສັນຕິພາບແລະສັນນຳສັນນຳໃຫ້ສູ່ອຸທະສາກອນດີ ພື້ນສູ່ານີ້ມາກາຮົດທຸນ	2.1.1 ສັນນຳນຸ້າກາງຜົດສິນຕໍ່ກາງຕູດພະນັກງານ 2.2.1 ຈັດກົງຈຽວມິນຮັງຕົວແລະກົງຫາສົ່ງພົມ ຕໍ່ການສ້າງຕັ້ງ ກາຮົດທຸນໃຫ້ພ່ອທຳມະນຸດ	ຢູ່ໄດ້ມີຜູ້ປົກສອບຕໍ່ກາງຕູດສາງພົມ	ຢູ່ໄດ້ມີຜູ້ປົກສອບຕໍ່ກາງຕູດສາງພົມ	ກອງແຜນ	ກອງແຜນ
3. ການສ້າງຕັ້ງຍາພາກແຫ່ງໜັ້ນດ້ານ ກາຮົດກໍາປົງຫາດ ແລະກາຮົດສົ່ງອອກ ເພື່ອພົດໄນ້ຂອນແກ່ໃຫ້ມີຄວາມພ່ອອມ ຫາວ່າຕໍ່ການເສີມຮັກສິຈ	3.1 ສັນນຳນຸ້າກາງປະກົງຫາສົ່ງພົມໃນສິນຕໍ່ກາ ຫາວ່າຕໍ່ການມໍທຳນິໂລຢີ (ອິນເຕົກຈົ້າເນີນ) 3.2 ສັນຕິພາບພົມມາສິນຕໍ່ກາ OTOP ເກົ່າ ມື້ຄຸນມາພໍ່ອກາຮົດສອດກ	3.1.1 ຈັດກົງຈຽວມິນຫາສົ່ງຕໍ່ກາທາງຕ່ານ ອິນເຕົກຈົ້າເນີນແລະສົດຕາດ້ຖືກ 3.2.1 ຜູ້ປົກສອບປະກົງບາກາໃຫ້ມີຄວາມພ່ອອມ ສິນຕໍ່ກາທີ່ມີຄຸນມາພ	ຢູ່ໄດ້ມີຜູ້ປົກສອບຕໍ່ກາຍສິນຕໍ່ກາ ເພີ່ມມາກາງ	ຢູ່ໄດ້ມີຜູ້ປົກສອບຕໍ່ກາຍສິນຕໍ່ກາ	ກອງແຜນ	ກອງແຜນ
4. ການສ້າງຕັ້ງຍາພາກແຫ່ງໜັ້ນ ກາຮົດທົ່ວຍ	4.1 ຈັດທຳເຄົກສາວ່າວຽກສົ່ງພົມໃນເຊີ້ນ ທ່ອງທີ່ຍາກໃໝ່ໃໝ່ທີ່ຈົດຫຼຸດນັ້ນ 4.2 ປັບປຸງແຫ່ງໜັ້ນທ່ອງທີ່ຍາກ	4.1.1 ຈັດທຳເຄົກສາວ່າຍາກແພ່ງປະກົງຫາສົ່ງພົມ ແລ້ວລຶ່ງທົ່ວຍເຫັນ 4.1.2 ປັບປຸງແຫ່ງໜັ້ນທ່ອງທີ່ຍາກໃໝ່ທີ່ຍາກ ສົກພາຫີ່ແລະສະຫງອງນຸ້ມ	ຢູ່ໄດ້ນັ້ນກົດຍຸດລະ 15 ຕົວ	ຢູ່ໄດ້ນັ້ນກົດຍຸດລະ 15 ຕົວ	ກອງຫ່າງ	ກອງຫ່າງ

รายงานการปรับปรุงแผนปฏิบัติการ

สำหรับแผนปฏิบัติการ อบจ.ขอนแก่นได้จัดทำแผนปฏิบัติการในรูปโครงการและกิจกรรมพัฒนาของ อบจ.ขอนแก่นตามยุทธศาสตร์ในแผนแม่บทโดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อให้แผนกลยุทธ์ในการพัฒนา อบจ.ขอนแก่นสามารถดำเนินการปฎิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

2. เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของทุกส่วนราชการภายใน อบจ.ขอนแก่น

3. เพื่อเป็นแนวทางในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่ อบจ.ขอนแก่นกำหนดไว้

4. เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดแผนจัดสรรงบประมาณประจำปีของ อบจ.ขอนแก่น
กลยุทธ์ที่หนึ่ง การพัฒนาทุนมนุษย์

โครงการหลัก 4 โครงการ โครงการย่อยภายใต้โครงการหลัก 10 โครงการ
กลยุทธ์ที่สอง การจัดระบบบริหารจัดการ

โครงการหลัก 1 โครงการ โครงการย่อยภายใต้โครงการหลัก 3 โครงการ
กลยุทธ์ที่สาม การแก้ปัญหาความยากจน

โครงการหลัก 5 โครงการ โครงการย่อยภายใต้โครงการหลัก 10 โครงการ
กลยุทธ์ที่สี่ การพัฒนาเมืองและชุมชนอย่างยั่งยืน

โครงการหลัก 5 โครงการ โครงการย่อยภายใต้โครงการหลัก 12 โครงการ
กลยุทธ์ที่ห้า การพัฒนาการสร้างศักยภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจ

โครงการหลัก 4 โครงการ โครงการย่อยภายใต้โครงการหลัก 9 โครงการ

4. แผนพัฒนาขีดความสามารถเรื่องการบริหารจัดการของ อบจ.ขอนแก่น

สภากារณ์ปัจจุบัน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ มีพื้นที่ครอบคลุมทั้งจังหวัด มีภารกิจจำนวนมากตามกฎหมาย อีกทั้งภารกิจถ่ายโอนจากส่วนกลาง และการสนับสนุนช่วยเหลือท้องถิ่นอื่น

การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น แยกออกได้เป็นสองระดับ คือ ระดับนโยบายโดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นเป็นผู้กำหนดนโยบาย และระดับผู้ปฏิบัติโดยปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยมียุทธศาสตร์จังหวัดขอนแก่นและยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นเป็นกรอบในการบริหารจัดการ ส่วนการบริหารทรัพยากรเป็นไปตามความต้องการของส่วนงานต่างๆ และแผนงานที่ กองต่างๆ จัดทำไว้

ทั้งนี้การบริหารจัดการยังไม่มีการติดตามผลการบริหารงานอย่างมีระบบโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จะใช้วิธีการประชุมหารือ (สภากาแฟ) กับผู้อำนวยการของทุกกอง ทุกสับ派าร์ แต่ยังไม่มีการจัดระบบข้อมูลการติดตามผลงานในเชิงปริมาณและคุณภาพ ดังนั้น การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นจึงควรมีกลไกที่ใช้ติดตามผลการดำเนินการตามแผนงานต่างๆ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถทราบถึงปัญหาในการบริหารจัดการว่าการดำเนินการตามแผนงานขององค์กร เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่

มีปัญหา 2 ประการที่ต้องการการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ คือ การกระจายเงินงบประมาณที่ยังไม่ทั่วถึง และการใช้วัสดุครุภัณฑ์ยังไม่คุ้มค่า และผู้บริหารขาดวิธีการติดตามระบบข้อมูลในการประเมินผลงาน

วิสัยทัศน์

จากสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ด้านการบริหารจัดการขึ้น ดังนี้ “ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีความเป็นเลิศด้านการบริหารจัดการ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ”

พันธกิจ

พันธกิจที่ 1 สนับสนุนผู้บริหาร (นายก อบจ. / ผู้บริหาร ที่มาจากการประจํา ปลัด อบจ. รองปลัด อบจ. หัวหน้าสำนักปลัด ผอ.กองทุกกอง) ให้มีระบบติดตามประเมินผล แบบ Balanced Scorecard (BSC)

พันธกิจที่ 2 สนับสนุนส่งเสริมทุกส่วนราชการใน อบจ.ขอนแก่น ให้มีจิตสำนึกราชการให้
วัสดุ ครุภัณฑ์ ให้คุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร และประชาชนโดย
ส่วนรวม

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

- เพื่อให้ผู้บริหาร (นายก อบจ. / ผู้บริหารที่มาจากการประจัด ปลัด อบจ. รองปลัด อบจ. หัวหน้าสำนักปลัด ผอ.กองทุกกอง) มีวิธีการติดตามประเมินผลแบบ Balanced Scorecard (BSC)
- เพื่อให้บุคลากรทุกส่วนราชการ สังกัด อบจ.ขอนแก่น มีจิตสำนึกราชการให้วัสดุ ครุภัณฑ์ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ผลลัพธ์

- อบจ.ขอนแก่น มีการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นไปตามหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี
- ประชาชนในจังหวัดขอนแก่นได้รับความเป็นธรรม

กลยุทธ์และโปรแกรมงาน

กลยุทธ์	โปรแกรมงาน
1.1 สร้างระบบข้อมูลติดตามประเมินผลงาน	1.1.1 อบรมเพื่อเตรียมสร้างความเข้าใจในการประเมินผลงานแบบ Balanced Scorecard (BSC)
2.1 สร้างจิตสำนึกราชการให้แก่ข้าราชการในสังกัด อบจ. มีจิตสำนึกราชการให้วัสดุ ครุภัณฑ์ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	2.1.1 ประชาสัมพันธ์หน่วยงานในสังกัด อบจ. เพื่อให้ข้าราชการมีจิตสำนึกราชการให้วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

โครงการ/กิจกรรม

1. จัดอบรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจการประเมินผลแบบ Balanced Scorecard (BSC)
2. โครงการจัดทำประชาสัมพันธ์หน่วยงานในสังกัด อบจ. มีจิตสำนึกรักในการใช้สิ่งแวดล้อมที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

งบประมาณและผู้รับผิดชอบ

โปรแกรมงาน	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
1. จัดอบรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจการประเมินผลแบบ Balance Scorecard (BSC)	50,000	สำนักปลัดฯ
2. โครงการจัดทำประชาสัมพันธ์หน่วยงานในสังกัด อบจ. มีจิตสำนึกรักในการใช้สิ่งแวดล้อมที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	-	สำนักปลัดฯ

การควบคุมและประเมินผล

➤ วิธีการใช้

1. การรายงานผล
2. การสัมภาษณ์และการสังเกต
3. การออกแบบสอบถาม

แผนปฏิบัติการประจำปี 2548
ภายใต้แผนพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
โครงการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ Balanced Scorecard (BSC)

ลำดับ ที่	กิจกรรม	ปี 2548											
		ธ. ร.	ก. พ.	ธ. ร.	ภ. ร.	พ. ล.	ภ. ล.	ก. ร.	ก. ร.	ภ. ร.	ก. ร.	ต. ร.	พ. ร.
1	<p>ขอกอนุมัติโครงการศึกษาระบบการติดตามประเมินผล ทุกส่วนราชการ สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด ขอนแก่น</p> <p>แนวทางการดำเนินงาน</p> <p>1.1 จัดทำแบบสอบถามตามจำนวนที่กำหนด 90 ชุด</p> <p>1.2 จัดส่งแบบสอบถามให้ทุกกอง / สำนัก ประกอบด้วย</p> <p>1.2.1 สำนักปลัด 20 ชุด</p> <p>1.2.2 กองคลัง 20 ชุด</p> <p>1.2.3 กองแผนฯ 17 ชุด</p> <p>1.2.4 กองกิจการสภา 8 ชุด</p> <p>1.2.5 กองช่าง 25 ชุด</p> <p>1.3 รับแบบสอบถามที่ตอบแล้วคืนภายในระยะเวลาที่กำหนด 16 พ.ค. 2548</p> <p>1.4 วิเคราะห์ผลการศึกษา</p> <p>1.5 สรุปผลการวิเคราะห์เสนอผู้บังคับบัญชา</p>												

ลำดับ ที่	กิจกรรม	ปี 2548										
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.
2	<p>ขอนุมัติโครงการฝึกอบรมเพื่อ เสริมสร้างความเข้าใจการติดตาม ประเมินผลแบบ BSC <u>แนวทางการดำเนินงาน</u></p> <p>2.1 การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย การฝึกอบรม</p> <p>2.2 กำหนดวัน เวลา สถานที่ ทีมวิทยากร และงบประมาณใน การดำเนินการ</p> <p>2.3 เข้ารับการฝึกอบรมตาม ระยะเวลาที่กำหนด</p> <p>2.4 ประเมินผลการดำเนินการตาม โครงการ</p>											